

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจหมุนเวียน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการจัดการและการกำจัดขยะที่ขาดประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดมลพิษและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์หรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ และกระทบกระเทือนต่อสิทธิของประชาชนในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีสุขภาวะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยประชาชนจึงมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลลักษณะของผลิตภัณฑ์ตลอดจนข้อมูลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อให้สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการออกแบบที่ยั่งยืนและปลอดภัย อีกทั้งปัจจุบันมีความจำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานการผลิตของผู้ประกอบธุรกิจไทยให้สอดคล้องกับระเบียบการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญ อันจะช่วยลดอุปสรรคทางการค้าและสร้างความเชื่อมั่นในห่วงโซ่คุณค่าระดับสากล จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมายภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคจากระบบเศรษฐกิจเชิงเส้นไปสู่ระบบที่เน้นการหมุนเวียนทรัพยากรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งมาตรการเชิงบังคับและส่งเสริมตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การส่งเสริมการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความทนทานและการซ่อมแซมได้ รวมทั้งการลดปริมาณสารอันตรายที่อยู่ในวัสดุและผลิตภัณฑ์ การลดการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ไปจนถึงการสนับสนุนการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ ผลิตซ้ำ และแปรใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะรักษาความมั่นคงทางทรัพยากรและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกฤษฎีกาที่ถูกรื้อถอนตามวรรคสองจะต้องกำหนดระยะเวลาการยกเว้นไม่ให้
นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับใช้ โดยจะเกินกว่าระยะเวลาสองปีมิได้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เศรษฐกิจหมุนเวียน” หมายความว่า รูปแบบการผลิตและการบริโภคซึ่งมุ่งหมายให้
เกิดการลดการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ป้องกันหรือลดการเกิดขยะ
และมลพิษตั้งแต่กระบวนการผลิต รวมทั้งการลดปริมาณสารอันตรายที่อยู่ในวัสดุและผลิตภัณฑ์
โดยการออกแบบให้วัสดุและผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย สามารถนำมาใช้ซ้ำ ซ่อมแซม แปรใช้ใหม่
ผลิตซ้ำหรือหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ตลอดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์

“หลักลำดับชั้นการจัดการขยะ” หมายความว่า หลักเกณฑ์ในการจัดลำดับ
ความสำคัญของการจัดการในจัดการวัสดุไม่ใช้แล้วและขยะสุดท้าย โดยให้เลือกใช้มาตรการที่
สามารถป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติได้มากที่สุดเป็นลำดับแรก และให้ใช้มาตรการที่ก่อให้เกิดผลกระทบสูงกว่าเป็น
ลำดับถัดไปตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) การป้องกันการเกิดขยะและการลดการใช้ทรัพยากร
- (๒) การนำกลับมาใช้ซ้ำ
- (๓) การแปรใช้ใหม่หรือการปรับปรุงสภาพเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์
- (๔) การนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น รวมถึงการใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตพลังงาน
- (๕) การกำจัดขั้นสุดท้ายด้วยวิธีฝังกลบหรือวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

“หลักความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต” หมายความว่า หลักกฎหมายซึ่ง
กำหนดให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์
ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ การคัดเลือกวัสดุ ไปจนถึงขั้นตอนหลังจากที่ผลิตภัณฑ์กลายเป็นวัสดุไม่
ใช้แล้ว ทั้งในทางกายภาพและการเงิน เพื่อให้เกิดการเก็บรวบรวม การแปรใช้ใหม่ หรือการบำบัด
ฟื้นฟูที่เหมาะสม และส่งเสริมให้เกิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดปริมาณ
ของเสีย

“ความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคหรือผู้ครอบครอง
ผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ตลอดวัฏจักรชีวิตของ
ผลิตภัณฑ์ โดยคำนึงถึงการเลือกใช้สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
การคัดแยกวัสดุไม่ใช้แล้ว ณ แหล่งกำเนิด และการนำผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วเข้าสู่ระบบรับ
คืนหรือระบบจัดการที่ผู้ผลิตหรือหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนทรัพยากร
อย่างมีประสิทธิภาพ

“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

“แผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์” หมายความว่า แผนงานที่คณะกรรมการกำหนดขึ้น
เพื่อระบุเป้าหมาย มาตรฐาน และวิธีบริหารจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมายเป็นการเฉพาะ
เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงานของผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบต่อจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์
ผู้ประกอบการธุรกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“แผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับจังหวัด” หมายความว่า แผนงาน
ที่จังหวัดจัดทำขึ้นเพื่อบูรณาการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรและการจัดการวัสดุไม่ใช้แล้ว

ในระดับจังหวัด โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์เข้ากับโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ และการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับท้องถิ่น” หมายความว่า แผนงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางและโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการคัดแยกวัสดุเพื่อคืนสู่ระบบเศรษฐกิจการรองรับระบบรีไซเคิลผลิตภัณฑ์ ตามแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์ และการจัดการวัสดุไม้ใช้แล้ว

“แผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร” หมายความว่า แผนงานที่คณะกรรมการกำหนดขึ้นเพื่อระบุเป้าหมาย มาตรฐาน และวิธีการบริหารจัดการอาหารที่ยังปลอดภัยสำหรับการบริโภคของมนุษย์ให้เข้าสู่ระบบการส่งต่อหรือบริจาค และการบริหารจัดการอาหารที่ไม่เหมาะสมสำหรับการบริโภคตามหลักลำดับขั้นการจัดการขยะอาหาร เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร

“ทรัพยากรปฐมภูมิ” หมายความว่า ทรัพยากรธรรมชาติหรือวัสดุที่ได้มาจากการสกัด การขุดเจาะ การเก็บเกี่ยว หรือการนำมาจากแหล่งกำเนิดตามธรรมชาติโดยตรง และยังไม่เคยผ่านการใช้งานหรือกระบวนการแปรใช้ใหม่เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ในระบบเศรษฐกิจ

“วัสดุ” หมายความว่า วัตถุดิบตั้งต้น หรือวัตถุดิบที่นำมาใช้ประกอบ ผลิต หรือเป็นส่วนหนึ่งของหรือผลิตภัณฑ์

“วัสดุทุติยภูมิ” หมายความว่า วัสดุ สาร หรือวัตถุ ที่ได้จากการนำวัสดุไม้ใช้แล้วมาผ่านกระบวนการแปรใช้ใหม่ หรือบำบัดฟื้นฟู จนมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแทนทรัพยากรปฐมภูมิ และได้รับการรับรองให้สิ้นสุดสถานะความเป็นของเสีย

“ผลิตภัณฑ์” หมายความว่า สิ่งของที่ผลิตหรือมีไว้เพื่อจำหน่าย

“บรรจุภัณฑ์” หมายความว่า ภาชนะ หีบห่อ หรือสิ่งของอื่นที่ทำจากวัสดุใด ๆ ซึ่งใช้สำหรับบรรจุ ห่อหุ้ม ป้องกัน รวบรวม จัดส่ง หรือนำเสนอสินค้าตั้งแต่ผู้ผลิตไปจนถึงผู้บริโภค

“วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียว” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ หรือสิ่งของอื่นที่ออกแบบ ผลิต หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เพียงครั้งเดียว และมีได้ออกแบบหรือมุ่งหมายให้สามารถหมุนเวียนและใช้การได้หลายครั้งหรือตลอดอายุการใช้งาน หรือซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำสำหรับวัตถุประสงค์เดียวกันกับที่ออกแบบไว้

“ผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้” หมายความว่า วัตถุหรือวัสดุที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์หลักในการผลิตวัตถุนั้น แต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้โดยตรงตามกฎหมายโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการบำบัดเพิ่มเติม

“อาหารส่วนเกิน” หมายความว่า อาหารส่วนที่คงเหลือเนื่องจากมีปริมาณมากเกินกว่าความต้องการของผู้ผลิต ผู้บริโภค หรือผู้จำหน่าย ซึ่งยังปลอดภัยสำหรับการบริโภคของมนุษย์ และให้รวมถึงอาหารมีอายุเกินวันที่ระบุให้ควรบริโภคก่อน

“วัสดุไม้ใช้แล้ว” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ หรือสิ่งของอื่นที่บุคคลผู้ครอบครองละทิ้ง หรือประสงค์ละทิ้ง หรือจำต้องทิ้งตามกฎหมายหรือสภาพการณ์

“ขยะอาหาร” หมายความว่า อาหารส่วนเกินที่ไม่เหมาะสมกับการบริโภคของมนุษย์

“ขยะจากการก่อสร้างและรื้อถอน” หมายความว่า วัสดุไม้ใช้แล้วที่เกิดจากการก่อสร้าง การตัดแปลง หรือการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงดิน หิน คอนกรีต อิฐ เศษไม้ เศษโลหะ และวัสดุอื่นที่เกิดจากกิจกรรมดังกล่าว

“ขยะสุดท้าย” หมายความว่า สิ่งของ วัสดุ หรือวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการจัดการวัสดุไม้ใช้แล้วตามหลักลำดับขั้นการจัดการขยะ เนื่องจากไม่สามารถหรือไม่คุ้มค่าที่จะนำกลับมาใช้ซ้ำ แปรใช้ใหม่ หรือใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น ภายใต้สถานะเทคโนโลยี ต้นทุน หรือระบบจัดการวัสดุไม้ใช้แล้วที่มีอยู่ในขณะนั้น

“การสิ้นสุดสถานะการเป็นของเสีย” หมายความว่า สถานะของวัสดุไม้ใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการแปรใช้ใหม่หรือการบำบัดฟื้นฟูจนมีคุณลักษณะและสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด มีความต้องการในการใช้งาน มีตลาดรองรับที่แน่นอน และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัย

“การออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ” หมายความว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์โดยคำนึงถึงวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่การผลิต การใช้งาน จนถึงการจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน เพื่อยืดอายุการใช้งาน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร โดยมุ่งเน้นการใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหมุนเวียนได้ การเพิ่มความทนทาน การออกแบบให้สามารถซ่อมแซม แยกชิ้นส่วน หรือถอดประกอบได้โดยสะดวก และการเอื้อให้สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“การนำกลับมาใช้ซ้ำ” หมายความว่า กระบวนการตรวจสอบ ทำความสะอาด หรือซ่อมแซม วัสดุไม้ใช้แล้วหรือชิ้นส่วนของวัสดุนั้น เพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ตามวัตถุประสงค์เดิมโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการแปรรูปอื่นอีก

“การแปรใช้ใหม่” หมายความว่า การนำวัสดุหรือวัสดุไม้ใช้แล้วมาแปรรูปเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือสาร สำหรับใช้ตามวัตถุประสงค์เดิมหรือวัตถุประสงค์อื่น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเพื่อการผลิตพลังงาน หรือนำไปถมปรับสภาพพื้นที่

“การผลิตซ้ำ” หมายความว่า กระบวนการทางอุตสาหกรรมที่นำผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการใช้งานแล้วหรือชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว มาผ่านกระบวนการทำความสะอาด ตรวจสอบ ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนชิ้นส่วนใหม่ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณสมบัติและมาตรฐานเทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์ใหม่

“การใช้ประโยชน์” หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ที่มีผลให้วัสดุไม้ใช้แล้วสามารถทำหน้าที่แทนวัสดุอื่นซึ่งจะต้องนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์นั้น หรือการเตรียมวัสดุไม้ใช้แล้วให้พร้อมสำหรับหน้าที่ดังกล่าว ไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในสถานประกอบการหรือในระบบเศรษฐกิจ และให้หมายความรวมถึงการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเพื่อการผลิตพลังงาน

“การพึ่งพาอาศัยกันทางอุตสาหกรรม” หมายความว่า การรวมกลุ่มหรือความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจตั้งแต่สองรายขึ้นไป เพื่อบริหารจัดการทรัพยากร การผลิต หรือโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนวัสดุไม้ใช้แล้ว ผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ พลังงาน หรือน้ำ ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตของกิจการหนึ่ง เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบหรือปัจจัยการผลิตของอีกกิจการหนึ่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

“การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการหมุนเวียน” หมายความว่า การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ บริการ หรืองานจ้างก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดให้มีความสำคัญเป็นลำดับแรกแก่

สิ่งของหรือการดำเนินการที่ได้รับการออกแบบตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยคำนึงถึงความทนทาน การซ่อมแซมได้ การนำกลับมาใช้ซ้ำ การใช้วัสดุแปรใช้ใหม่หรือการลดการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิ และการลดการเกิดของเสียตลอดวัฏจักรชีวิต

“ต้นทุนตลอดวัฏจักรชีวิต” หมายความว่า ต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ งานจ้างก่อสร้าง หรือบริการ ตลอดช่วงอายุการใช้งาน ตั้งแต่การได้มา การใช้งาน การบำรุงรักษา ไปจนถึงการจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน และให้หมายความรวมถึงต้นทุนผลกระทบภายนอกทางสิ่งแวดล้อมที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

“การตรวจสอบย้อนกลับ” หมายความว่า ความสามารถในการระบุและติดตามประวัติ สถานที่ตั้ง หรือการเคลื่อนย้ายของวัสดุ ผลิตภัณฑ์ และวัสดุไม่ใช่แล้ว ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และกระบวนการจัดการโดยอาศัยระบบการบันทึกข้อมูลหรือเทคโนโลยีดิจิทัล

“ความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตามที่ได้ตกลงกันไว้ และใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ปกติของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ และมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าตัวอย่างข้อมูล คำอธิบาย หรือโฆษณา ที่ผู้จำหน่ายได้แสดงไว้

“ฉลาก” หมายความว่า รวมถึงรูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือข้อความใด ๆ ที่แสดงไว้ที่บรรจุภัณฑ์ และหมายความรวมถึงเอกสารหรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบผลิตภัณฑ์ ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่ผลิตภัณฑ์หรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุภัณฑ์นั้น

“จำหน่าย” หมายความว่า รวมถึง ขาย จ่าย แจก ให้เปล่า แลกเปลี่ยน หรือ โอนเพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือการมีไว้เพื่อจำหน่ายด้วย

“แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ” หมายความว่า ระบบหรือโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นสื่อกลางในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ ผลิตภัณฑ์ และวัสดุไม่ใช่แล้ว เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบย้อนกลับ การบริหารจัดการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต และการอำนวยความสะดวกในการเกื้อกูลทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจ

“หนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล” หมายความว่า ชุดข้อมูลดิจิทัลซึ่งระบบรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของวัสดุ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลการประเมินปริมาณการใช้วัสดุและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ วิธีการถอดประกอบ ช่องทางการซ่อมแซม หรือการจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์นั้น โดยเข้าถึงข้อมูลได้ผ่านเครื่องหมายหรือรหัสที่ตรวจสอบได้

“ผู้ผลิต” หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ผลิตผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อทางการค้า เครื่องหมายการค้า หรือยี่ห้อของตน เพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร

(๒) ผู้ที่จ้างให้ผู้อื่นผลิตผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อทางการค้า เครื่องหมายการค้า หรือแบรนด์ของตนเอง เพื่อจำหน่ายภายในราชอาณาจักร

(๓) ผู้ที่นำเข้าผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายหรือเพื่อใช้ประโยชน์ใด ๆ ในกิจการของตน ภายในราชอาณาจักร

(๔) ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีได้มีชื่อทางการค้าหรือเครื่องหมายการค้าปรากฏบนผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร

(๕) ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือผู้ให้บริการตลาดกลางทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศให้แก่ผู้บริโภคในราชอาณาจักร ในกรณีที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลตาม (๑) ถึง (๔) ที่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรได้

“ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือผู้ให้บริการตลาดกลางทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ให้บริการสื่อกลางทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจัดพื้นที่ระบบ หรือจัดการข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงผู้ประกอบธุรกิจ ผู้จำหน่าย และผู้บริโภคเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการเสนอขายสินค้า หรือการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าบริการหรือไม่ และไม่ว่าจะจดทะเบียนจัดตั้งในราชอาณาจักรหรือไม่ก็ตาม

“ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการ รวมถึงผู้ให้บริการแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหา เสนอขาย จัดจำหน่าย หรืออำนวยความสะดวกในการจำหน่ายสินค้านั้น

“ผู้ครอบครอง” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีอำนาจครอบครอง หรือควบคุมดูแลวัตถุไม่ใช่แล้วในทางข้อเท็จจริง

“ผู้ตรวจสอบอิสระ” หมายความว่า บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานรับรองที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการให้ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทวนสอบ และรับรองข้อมูลการจัดการวัสดุและผลิตภัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

“ชุมชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรวมตัวกัน คณะบุคคล องค์กร นิติบุคคล หรือเครือข่ายในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ซึ่งดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะมิหรือไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรหรือไม่ก็ตาม

“องค์กรจัดการอาหารส่วนเกิน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน วิสาหกิจเพื่อสังคม หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งดำเนินกิจกรรมรับมอบอาหารส่วนเกินเพื่อนำไปส่งต่อเพื่อการบริโภคของมนุษย์ หรือนำไปจัดการตามหลักลำดับการจัดการขยะอาหาร และให้รวมถึงบุคคลที่มีส่วนร่วมดำเนินการรับมอบและส่งต่ออาหารส่วนเกินขององค์กรหรือรับมอบจากองค์กรเพื่อส่งต่อให้ผู้บริโภค ไม่ว่าจะมิหรือไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร และไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม

“องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์” หมายความว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต โดยมีภารกิจหลักในการบริหารจัดการค่าบริการ การจัดตั้งระบบรับคืน การรวบรวม การคัดแยก และการนำบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ไม่ใช่แล้วกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปใหม่ ตลอดจนการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

“ค่าบริการ” หมายความว่า เงินที่องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์เรียกเก็บจากผู้ผลิตที่เป็นสมาชิก เพื่อนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ไม่ใช่แล้วตามแผนความรับผิดชอบการจัดการ ซึ่งครอบคลุมถึงต้นทุนในการเก็บรวบรวมการคัดแยก การขนส่ง การเตรียมเพื่อการนำกลับมาใช้ซ้ำ การแปรรูปใหม่ การผลิตซ้ำ หรือการจัดการด้วยวิธีอื่นตามหลักลำดับขั้นการจัดการขยะ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขององค์กร และการสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน
แห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุน
เศรษฐกิจหมุนเวียน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออก
กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับหน้าที่และอำนาจของตน

การกำหนดอัตราภาษี อัตราเงินสมทบ อัตราค่าธรรมเนียม และการยกเว้นหรือ
ลดหย่อน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบออกกฎกระทรวงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
โดยต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงท้ายพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้
ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต
และการบริโภคภายในประเทศให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิและหมุนเวียนทรัพยากร
ในระบบเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการนำกลับมาใช้ซ้ำ ซ่อมแซม แปรใช้ใหม่ หรือผลิตซ้ำ ตลอดจนบริหาร
จัดการวัสดุไม่ใช้แล้วให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ในทุกภาคส่วน โดยต้องคำนึงถึง
การป้องกันและลดปริมาณสารอันตรายที่ปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์และวัสดุไม่ใช้แล้ว เพื่อลดความเสี่ยง
ต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศในระยะยาว สอดคล้องกับหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน
ความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต ความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภคและหลักลำดับขั้น
การจัดการขยะและขยะอาหาร

มาตรา ๗ ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมาย พระราชบัญญัตินี้รับรองสิทธิของบุคคล
และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบต่อบุคคลและหน่วยงานของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลย่อมมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่มีสุขภาพที่ดีและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อันอาจเป็นผลกระทบมาจากการผลิต การใช้งานผลิตภัณฑ์ และการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

(๒) ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ อายุการใช้งาน วัสดุหรือส่วนประกอบ เงื่อนไขการซ่อมแซมหรือซ่อมบำรุงผลิตภัณฑ์ ข้อมูลปริมาณการใช้วัสดุและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือแปรใช้ใหม่ของผลิตภัณฑ์ และวิธีการจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน ตลอดจนข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากผลิตภัณฑ์

(๓) บุคคลมีสิทธิในการเลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์และบริการที่ผ่านการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ มีอายุการใช้งานยาวนาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปลอดภัยจากสารเคมีอันตราย

(๔) บุคคลย่อมมีสิทธิแสดงความคิดเห็น แจ้งข้อมูล หรือเผยแพร่ข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือกิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณาสิ่งแวดล้อมที่บิดเบือนความจริง หรือการจงใจออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีอายุการใช้งานจำกัดซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

เมื่อบุคคลได้ใช้สิทธิดังกล่าวโดยสุจริต บุคคลผู้นั้นย่อมได้รับความคุ้มครองโดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย หรือทางพินัย และหากมีการดำเนินคดีจากการใช้สิทธิดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและคุ้มครองบุคคลนั้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) ผู้ผลิตมีเสรีภาพในออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และผู้นำเข้ามีเสรีภาพในการคัดเลือกและจัดหาผลิตภัณฑ์เพื่อนำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมุ่งเน้นการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิ และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศเป็นสำคัญ

(๖) หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่สนับสนุนแผนงานและโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการหมุนเวียนโดยคำนึงถึงอายุการใช้งานผลิตภัณฑ์ บริการซ่อมบำรุงหลังจำหน่าย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้วัสดุในกระบวนการผลิต และในการใช้งาน รวมถึงการจัดการผลิตภัณฑ์หลังการใช้งาน

(๗) หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ให้ความรู้ ฝึกอบรม ส่งเสริมการวิจัย การพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ต่อสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย องค์กรละหนึ่งคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาควิชาการ จำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านวัสดุศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม อนามัยสิ่งแวดล้อม นิติศาสตร์ หรือเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคม จำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค หรือเครือข่ายภาคประชาชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสรรหา การคัดเลือก และการแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ กรรมการตาม (๕) และ (๖) ต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พ้นวาระ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสอง

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใดที่เป็นารขัดกันกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันเศรษฐกิจหมุนเวียนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) จัดทำแผนแม่บทการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เพื่อให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา

(๓) จัดทำหรืออนุมัติแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์ เพื่อกำหนดเป้าหมาย มาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ และวิธีการจัดการผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือบรรจุภัณฑ์ตามหลักความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต สำหรับใช้เป็นกรอบการดำเนินงานของผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบต่อจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) จัดทำหรืออนุมัติแผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร เพื่อกำหนดมาตรฐาน มาตรการ และวิธีบริหารจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหารตลอดห่วงโซ่อุปทาน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับจังหวัด และแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่สอดคล้องกับแผนแม่บทตาม (๒) และแผนปฏิบัติการตาม (๓) และ (๔)

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์การเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ และหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบย้อนกลับและบริหารจัดการข้อมูลทรัพยากร สำหรับให้ผู้ประกอบการธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) จัดทำแนวทางการส่งเสริมการประกอบธุรกิจภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนและการให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจที่มีผลดำเนินการตามเป้าหมายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๘) เสนอการแก้ไขกฎหมายหรือกฎที่เป็นอุปสรรค หรือจำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงการกำหนดภาษี เงินสมทบ ค่าธรรมเนียม หรือมาตรการทางเศรษฐศาสตร์อื่นเพื่อสร้างแรงจูงใจด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเป็นประจำทุกปี

(๑๑) ให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์การจัดสรรเงินกองทุน และวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงการรักษาและป้องกันผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินของประเทศด้วย

ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่ออกตามมาตราี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๒ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคำสั่งทางปกครองและคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การทำคำสั่งทางปกครองและการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงก็ได้

หมวด ๓

กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งและเงินกองทุน

มาตรา ๑๗ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น และให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ให้กองทุนจัดตั้ง “สำนักงานกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการและปฏิบัติการของกองทุน

กิจการของกองทุนและสำนักงานไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

ทั้งนี้ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างของกองทุนต้องได้รับประโยชน์ตอบแทน สวัสดิการ และสภาพการจ้างไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๘ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าบริการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๗๘ วรรคสาม

(๒) เงินมัดจำผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ไม่มีผู้ขอรับคืนตามมาตรา ๘๑

(๓) ค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙๒

(๔) เงินสมทบจากการใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวตามมาตรา ๙๗

(๕) ค่าปรับเป็นพินัย ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบหรือมาตรการบังคับ

ทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) เงินสมทบเข้ากองทุนจากมาตรการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต และค่าธรรมเนียมอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) เงินที่ได้รับจัดสรรจากภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนจากรัฐบาล หรือเงินที่ได้รับจัดสรรจากค่าธรรมเนียมเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) เงินที่โอนมาจากกองทุนอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายอื่นกำหนด รวมทั้งเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ หรือกองทุนอื่นตาม จำนวนและหลักเกณฑ์ที่กองทุนหรือหน่วยงานนั้นกำหนด

(๗) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลหรือเงินที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปี

(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้ หรือได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอก ประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๙) ดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการดำเนินการของกองทุน หรือที่ได้ จากการหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๑๐) เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตาม กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยการปรับ เป็นพินัย

มาตรา ๑๙ ภายใต้วัตถุประสงค์ของมาตรา ๑๗ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๓) ในกรณีที่กองทุนมีเงินคงเหลือและมีสภาพคล่องส่วนเกิน ให้คณะกรรมการ บริหารกองทุนสามารถนำเงินดังกล่าวไปลงทุนหาผลประโยชน์โดยการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรหรือตราสารหนี้ของรัฐวิสาหกิจ หรือลงทุนในหลักทรัพย์อื่นที่มี ความมั่นคงสูงและมีความเสี่ยงต่ำตามสมควร

(๔) เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์การดำเนินการของกองทุน

(๕) กระทำการอื่นใดเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์ตาม (๓) ให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๐ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายในลักษณะเงินหมุนเวียน หรือเงินจ่ายขาด เพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) อุดหนุนชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือให้เอกชนกู้ยืม เพื่อใช้ ในการพัฒนาระบบหรือโครงสร้างพื้นฐานเพื่อลดปริมาณวัสดุไม้ใช้แล้วและขยะสุดท้าย หรือเพื่อลด การใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียว หรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

(๒) อุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงระบบเก็บรวบรวมวัสดุไม้ใช้ แล้วและมูลฝอยโดยแยกประเภท ณ แหล่งกำเนิด และระบบจัดการวัสดุไม้ใช้แล้วหรือกำจัดขยะ สุดท้าย โดยให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับระดับจังหวัด หรือ แผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับท้องถิ่น

(๓) อุดหนุน หรือให้กู้ยืม เพื่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือผลิตภัณฑ์ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งรวมถึงการออกแบบเชิงนิเวศ เศรษฐกิจและการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์

(๔) ให้เอกชนกู้ยืมเพื่อการวิจัยและพัฒนาหรือลงทุนเกี่ยวกับการยืดอายุการใช้งาน ผลิตภัณฑ์ การซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ การลดวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วจากกระบวนการผลิต การผลิตซ้ำ หรือการแปรใช้ใหม่ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนวัสดุอุตสาหกรรม

(๕) อุดหนุนชุมชนหรือองค์กรไม่แสวงหากำไร หรือให้เอกชนกู้ยืม เพื่อใช้ในการก่อตั้ง ปรับปรุง หรือพัฒนากิจการซ่อมแซม กิจการให้เช่าผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ จุฑารับคืน หรือศูนย์แลกเปลี่ยนวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว การคัดแยก หรือการแปรใช้ใหม่

(๖) อุดหนุน หรือให้กู้ยืมเพื่อพัฒนาระบบมัดจำคืนเงินสำหรับบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์เพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ รวมทั้งระบบรับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ มาตรา ๗๙

(๗) อุดหนุนองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์เพื่อยกเว้นหรือลดหย่อนค่าบริการกรณีผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบตามหลักเชิงนิเวศเศรษฐกิจตามมาตรา ๗๔ วรรคสอง

(๘) อุดหนุนหรือให้กู้ยืมเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรนำไปใช้ปฏิบัติตามมาตรการลดขยะอาหาร หรือเพื่อดำเนินการอื่นใดอันมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะอาหาร สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร

(๙) อุดหนุนหรือให้กู้ยืมสำหรับกิจกรรมการจัดการอาหารส่วนเกินและการส่งต่ออาหารให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) อุดหนุนการพัฒนาตัวชี้วัด ฐานข้อมูล แพลตฟอร์มดิจิทัล หรือมาตรฐานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งอุดหนุนหรือให้กู้ยืมเพื่อลงทุนในกิจการทดสอบ รับรอง หรือตรวจสอบย้อนกลับวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ และหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล

(๑๑) อุดหนุนกิจการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการสื่อสาร รมรงค์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม วิธีการผลิตและการบริโภคที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมถึงเพื่อบรรเทาผลกระทบจากมาตรการตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๒) จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานกองทุน ทั้งนี้ ไม่เกินร้อยละสิบห้าของรายได้ของกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ

การพิจารณาอนุมัติเงินกองทุนตาม (๓) (๔) และ (๖) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยง ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ด้านสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒
คณะกรรมการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการเงิน การลงทุน หรือการบริหารจัดการองค์กร และต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นในส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการด้านการเงินและการลงทุน ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ด้านการออกแบบและนวัตกรรม ด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม

ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้จัดการกองทุนแต่งตั้งพนักงานของกองทุนจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๒ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีสัญชาติไทย มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในสาขาอันจะเป็นประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของกองทุน และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้ง

(๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือการกระทำผิดต่อหน้าที่ราชการ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๗) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำแก่กองทุน หรือมีส่วนได้เสียในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของกองทุน ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมายให้เป็นกรรมการในนิติบุคคลที่กองทุนร่วมลงทุน

มาตรา ๒๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมดูแลการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารกองทุนที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๑ และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ แผนการใช้จ่ายเงิน และงบประมาณประจำปีของกองทุนตามที่ผู้จัดการกองทุนเสนอ

(๓) พิจารณาคัดเลือก แต่งตั้ง ประเมินผล และถอดถอนผู้จัดการกองทุน

(๔) พิจารณาอนุมัติเงินกองทุนเพื่อใช้ในกิจการตามมาตรา ๒๐ ภายในวงเงิน และหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอุดหนุน การให้กู้ยืม การขออนุมัติเงินกองทุน

(๖) กำหนดระยะเวลาชำระเงินที่ กู้ยืมจากกองทุน รวมทั้งอัตราดอกเบี้ย และหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างสถาบันการเงินหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการการให้กู้ยืมเงินกองทุน รวมถึงติดตามและเร่งรัดให้มีการชำระคืนเงินกองทุน

(๘) ออกระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การเบิกจ่ายเงินกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามมาตรา ๑๙ การจัดการและการจำหน่ายทรัพย์สิน การพัสดุ และการตรวจสอบภายใน

(๙) ออกระเบียบกำหนดอัตราค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ หรือสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างกองทุน

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการนำส่งเงินสมทบ หรือเงินมัดจำคืนที่ไม่มีผู้ขอรับคืน เพื่อนำส่งเข้าเป็นรายได้ของกองทุนตามมาตรา ๑๘

(๑๑) จัดทำรายงานการเงินและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ระเบียบของคณะกรรมการบริหารกองทุนตาม (๕) (๘) และ (๙) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนประกาศใช้

ส่วนที่ ๓
สำนักงานกองทุนและผู้จัดการกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบาย แผนแม่บท และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- (๒) ทำหน้าที่ธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน
- (๓) รับเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- (๔) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของกองทุน
- (๕) พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการ และการให้บริการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน
- (๖) เก็บรวบรวม วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน รวมทั้งติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าของโครงการที่ได้รับการสนับสนุน หรือกู้ยืมจากกองทุน
- (๗) จัดทำรายงานการเงินและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน และเผยแพร่ต่อสาธารณะตามมาตรา ๓๓
- (๘) ปฏิบัติการอื่นหรือกระทำกิจการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารกองทุน คณะอนุกรรมการ หรือผู้จัดการกองทุน

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนหนึ่งคน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการเงิน การลงทุน หรือการบริหารจัดการองค์กร มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒
- (๒) เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
- (๓) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของนิติบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นกิจการของกองทุน
- (๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำแก่กองทุน ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม

วิธีการสรรหา การดำรงตำแหน่ง การประเมินผลการปฏิบัติงาน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการของผู้จัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

ในการจ้างผู้จัดการกองทุนให้ทำเป็นสัญญาจ้าง โดยให้ประธานกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามของกองทุน ให้มีอายุสัญญาจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และอาจต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๗ ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด ตลอดจนมีอำนาจบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนขั้น ลงโทษทางวินัย และถอดถอนพนักงานและลูกจ้างตามระเบียบดังกล่าว

ในกิจการของกองทุนเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้แทนของกองทุน เพื่อการนี้ ผู้จัดการกองทุนอาจมอบอำนาจให้พนักงานของกองทุนคนใดปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุนเว้นแต่คณะกรรมการบริหารกองทุนจะให้สัตยาบัน

ให้ผู้จัดการกองทุน พนักงาน และลูกจ้างของกองทุนมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้าง ผู้จัดการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖

(๔) คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติให้ออก หรือบอกเลิกสัญญาจ้าง เนื่องจากบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ โดยมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารกองทุนเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมผู้จัดการกองทุน

(๕) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

ส่วนที่ ๔

การดำเนินงาน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา ๒๙ ในการให้กู้ยืมเงินของกองทุนเพื่อสนับสนุนกิจการของเอกชนตามมาตรา ๒๐ (๑) (๓) (๔) หรือ (๕) คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจพิจารณาให้กู้ยืมได้รับสิทธิลดหย่อนอัตราดอกเบี้ย ยกเว้นดอกเบี้ย หรือผ่อนผันระยะเวลาการชำระเงินกู้ยืมให้แตกต่างไปจากระเบียบตามมาตรา ๒๔ (๖) ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

ในการอนุมัติเงินกองทุนสำหรับกิจการตามมาตรา ๒๐ ที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติกระทำการแทนได้ภายใต้วงเงินที่กำหนด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะกรรมการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้งโดยอนุโลม ในการพิจารณาเรื่องใด หากกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ให้ผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบ และห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาหรือลงมติในเรื่องนั้น

มาตรา ๓๒ การบัญชีของกองทุนให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับกิจการของกองทุนและรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริหารกองทุนทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ปีบัญชีของกองทุนให้ถือตามปีงบประมาณ

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำรายงานการเงินของกองทุนส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณของทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือบุคคลภายนอกซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

เมื่อผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบรับรองแล้ว ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนนำเสนอรายงานการเงินดังกล่าวพร้อมกับรายงานประจำปีตามมาตรา ๑๑ (๑๐) ต่อคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและเปิดเผยต่อสาธารณชน

กองทุนต้องเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รายรับ รายจ่าย รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเป็นระยะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยสะดวก โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุน

หมวด ๔

แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน

มาตรา ๓๔ ให้มีแผนแม่บทการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ซึ่งมีผลใช้บังคับรายหกปี โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการหมุนเวียนทรัพยากรภายในประเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย อัตราการเกิดของวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว การนำกลับมาใช้ประโยชน์ ปริมาณขยะสุดท้ายที่ต้องกำจัด ปริมาณการใช้วัสดุตลอดห่วงโซ่อุปทาน ดัชนีการใช้ซ้ำ ดัชนีการซ่อมแซม ดัชนีการสูญเสียอาหาร ดัชนีขยะ

อาหาร อัตรากาหมุนเวียนวัสดุกลับมาใช้ประโยชน์ ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ปฐมภูมิ โดยจำแนกเป็นรายภาคส่วน ภูมิภาค หรือเป็นอัตราต่อประชากรตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ยุทธศาสตร์และเป้าหมาย และกำหนดระยะเวลาบรรลุเป้าหมาย สำหรับการลด การผลิตและการบริโภควัสดุ การลดปริมาณอาหารส่วนเกิน และปริมาณวัสดุไม่ใช้แล้วและขยะ สุกท้ายภายในประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพกาหมุนเวียนใช้วัสดุ การพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการลด การใช้วัสดุไม่ใช้แล้ว เพื่อการนำกลับมาใช้ซ้ำ และการลดการรั่วไหลของพลาสติก ไมโครพลาสติก และสารอันตรายอื่น ตลอดจนวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์

(๓) มาตรการส่งเสริมและผลักดันให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าลดการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิ และเพิ่มสัดส่วนกาหมุนเวียนใช้ทรัพยากรทุติยภูมิจากการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ ซ่อมแซม แปรใช้ใหม่ ผลิตซ้ำ หรือนำไปใช้ประโยชน์อื่น โดยสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

(๔) มาตรการเพื่ลดปริมาณการบริโภควัสดุ ลดปริมาณวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว และขยะสุกท้าย รวมทั้งมาตรการบริหารจัดการอาหารส่วนเกินเพื่ลดขยะอาหาร

(๕) เป้าหมายและกรอบเวลาในการติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการขยะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรที่ได้รับมอบอำนาจจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ แนวทางปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนำวัสดุ วัสดุใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยสอดคล้องกับหลักลำดับขั้นการจัดการขยะ ตลอดจนแผนงานการส่งเสริมและรับรองสถานะของ ผู้เก็บรวบรวมวัสดุรายย่อยและผู้คัดแยกขยะเพื่อสร้างกลไกการสนับสนุนและบูรณาการกลุ่มบุคคล ดังกล่าวเข้าสู่ระบบกาหมุนเวียนวัสดุอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

(๖) แนวทางหรือโครงการสนับสนุนการใช้ซ้ำ การซ่อมแซมและแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ และการสนับสนุนกิจการซ่อม ให้เช่า รัชื้อ บริจาค หรือคัดแยกวัสดุเพื่อใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ที่เข้าถึง ได้ง่ายในจังหวัดต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนให้สถานประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่งเป็นตัวกลาง ในการรับคืนวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเพื่อนำไปใช้ซ้ำ แปรใช้ใหม่ ผลิตซ้ำหรือการนำไปใช้ประโยชน์อื่น

(๗) แนวทางหรือมาตรการในการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อส่งเสริมการใช้ซ้ำ การรับคืน และการหมุนเวียนทรัพยากร รวมถึงแนวทางการกำหนดหรือทดลองใช้ระบบมัดจำคืนเงิน สำหรับผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม และหลักเกณฑ์การสิ้นสุดสถานะการเป็นของเสีย เพื่อส่งเสริมตลาดวัสดุทุติยภูมิ

(๘) แนวทางการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือกฎ เพื่อยกเลิกบทบัญญัติ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน หรือเพื่อกำหนดมาตรการบังคับซึ่งจำเป็นต่อการ บรรลุวัตถุประสงค์

(๙) มาตรการสนับสนุนการวิจัย นวัตกรรม และการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อ การตรวจสอบย้อนกลับ และหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล

(๑๐) แนวทางการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน

(๑๑) ข้อมูลอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ ในการจัดทำแผนแม่บทตามมาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดทำ ร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการเสนอแผนแม่บทต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการ และการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปี

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทและจัดทำรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาพร้อมเผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นประจำ ทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคไม่สามารถดำเนินการตามแผนแม่บทได้ ให้คณะกรรมการระบุ สาเหตุและข้อเสนอแนะในการแก้ไขไว้ในรายงานดังกล่าวแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ทั้งนี้ หากปรากฏว่าสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ไปอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีการประเมินผลแล้วพบว่าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คณะกรรมการอาจเสนอขอปรับปรุงแผนแม่บทก่อนครบกำหนดระยะเวลาทุกปีโดยดำเนินการตาม กระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ก็ได้

มาตรา ๓๖ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอแผนปฏิบัติการ ผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมาย ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบภายในสามเดือน นับแต่วันที่แผนแม่บทประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมาย อย่างน้อยต้องประกอบด้วยกลุ่มผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือบรรจุภัณฑ์ที่มีอัตราการเกิดวัตถุไม่ใช้แล้ว หรือการก่อให้เกิดสารตกค้างในระดับสูง หรือมีลักษณะตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การจัดทำแผนปฏิบัติการผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท โดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหา และเงื่อนไขต่าง ๆ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) มาตรการลดการใช้วัตถุดิบจากทรัพยากรปฐมภูมิ และการเพิ่มปริมาณการใช้ ทรัพยากรทุติยภูมิจากการใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ การผลิตซ้ำ หรือใช้ประโยชน์อื่น หรือลดการตกค้าง

(๒) กรอบเวลาการเริ่มต้นใช้มาตรการตามพระราชบัญญัตินี้กับผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือ บรรจุภัณฑ์เป้าหมาย และแนวการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง อาทิ มาตรฐาน การออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจเพื่อความทนทาน การถอดแยก ซ่อมแซม หรือแปรใช้ใหม่ตามมาตรา ๕๔ ระบบรับประกันผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๖๖ การจำกัดหรือห้ามกำจัดวัสดุหรือผลิตภัณฑ์บางประเภท ด้วยวิธีการฝังกลบหรือวิธีอื่นใดที่ทำลายคุณค่าของทรัพยากรตามมาตรา ๖๘ ระบบความรับผิดชอบ ที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตตามมาตรา ๗๐ รวมทั้งการรายงานและการติดตามข้อมูลผ่านระบบหนังสือ เดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ และการใช้มาตรการ ทางเศรษฐศาสตร์และภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน

(๔) แผนงานและโครงการเพื่ออำนวยความสะดวกหรือส่งเสริมการลดการใช้

(๕) แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผล

แผนปฏิบัติการตามมาตรานี้อาจกำหนดมาตรการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

ให้ทบทวนแผนปฏิบัติการตามมาตรานี้ทุกสามปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นจะทบทวนก่อนถึงกำหนดระยะเวลาการทบทวนก็ได้

มาตรา ๓๗ เพื่อให้การบริหารจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหารตามบทบัญญัติในหมวด ๘ บรรลุผลสัมฤทธิ์ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอแผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณและปฏิบัติการ

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) เป้าหมายเชิงปริมาณและกรอบระยะเวลาในการลดการสูญเสียอาหารตลอดห่วงโซ่อุปทานและการลดปริมาณขยะอาหารในระดับการจำหน่ายและการบริโภคให้สอดคล้องกับแผนแม่บท และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) แผนบูรณาการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการจัดการขยะอาหารตามหลักลำดับขั้นการจัดการขยะ

(๓) การสนับสนุนงบประมาณ สิทธิประโยชน์ทางภาษี หรือมาตรการจูงใจอื่นแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กรจัดการอาหารส่วนเกิน และผู้บริจาคอาหาร เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘

ให้ทบทวนแผนปฏิบัติการตามมาตรานี้ทุกสามปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนจะทบทวนก่อนถึงกำหนดระยะเวลาการทบทวนก็ได้

มาตรา ๓๘ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนแม่บท แผนดังกล่าวเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดแล้วให้ประกาศเป็นประกาศจังหวัดและมีผลใช้บังคับรายห้าปี และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบ

แผนตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(๑) การจัดสรรและบูรณาการภารกิจด้านการเก็บ ขน จัดการ และกำจัดขยะมูลฝอยขยะติดเชื้อ และขยะอันตราย รวมถึงขยะหรือวัตถุที่ไม่ใช่แล้วตามที่กฎหมายกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาล

(๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกขยะและการจัดการขยะโดยสอดคล้องกับหลักลำดับขั้นการจัดการขยะ และการลดการกำจัดโดยวิธีฝังกลบ

(๓) มาตรการส่งเสริมการลดการใช้ทรัพยากร การนำกลับมาใช้ซ้ำ การคัดแยกขยะ การจัดเก็บขยะแบบแยกประเภท และการจัดการขยะอินทรีย์ ณ แหล่งกำเนิด รวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการจัดการขยะโดยสอดคล้องกับหลักลำดับขั้นการจัดการขยะและแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

(๔) มาตรการส่งเสริมการคัดแยกวัสดุไม่ใช่แล้ว ณ แหล่งกำเนิด และการบริหารจัดการอาหารส่วนเกิน หรือขยะอาหาร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น รวมถึงแผนงานการส่งเสริมและรับรองสถานะของผู้เก็บรวบรวมวัสดุรายย่อยและผู้คัดแยกขยะเพื่อบูรณาการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการหมุนเวียนวัสดุของจังหวัด

(๕) มาตรการเฉพาะสำหรับการจัดการขยะจากการก่อสร้างและการรื้อถอน การคัดแยกวัสดุที่ยังใช้ประโยชน์ได้ และการส่งเสริมการใช้กลับมาเป็นวัสดุก่อสร้างที่ผ่านการแปรใช้ใหม่

(๖) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ สนับสนุน ผลักดัน และประเมินผลการปฏิบัติการตามแผน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานระดับจังหวัดเสนอต่อกระทรวงมหาดไทยเป็นประจำทุกปี เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรวบรวม ประมวลผล และจัดทำรายงานภาพรวมการปฏิบัติการของระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นเสนอต่อคณะกรรมการต่อไป

มาตรา ๓๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประเภท ขนาด หรือลักษณะพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับจังหวัด โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ระบบการคัดแยกวัสดุไม่ใช่แล้ว ณ แหล่งกำเนิด โดยกำหนดวิธีการและมาตรฐานในการคัดแยกเพื่อให้ประชาชนและสถานประกอบการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

(๒) การจัดตั้งจุดรับคืนผลิตภัณฑ์หรือระบบรับคืนวัสดุไม่ใช่แล้ว เพื่อรองรับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์ตามหลักความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต โดยจัดให้มีพื้นที่หรือกลไกที่เอื้อต่อการที่ผู้บริโภคจะนำผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์มาส่งคืนเพื่อเข้าสู่กระบวนการหมุนเวียน

(๓) มาตรการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร โดยส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรจัดการอาหารส่วนเกิน ร้านค้า และชุมชน เพื่อลดปริมาณขยะอาหารที่จะเข้าสู่ระบบกำจัด และสนับสนุนการนำขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์ในระดับครัวเรือนหรือชุมชน สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร

(๔) การบริหารจัดการขยะจากการก่อสร้างและการรื้อถอน โดยกำหนดแนวทางการคัดแยกวัสดุที่ยังใช้ประโยชน์ได้ ณ สถานที่ก่อสร้างหรือรื้อถอน และส่งเสริมการนำวัสดุก่อสร้างที่ผ่านการแปรใช้ใหม่กลับมาใช้ในโครงการก่อสร้างภายในพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และมาตรฐานตามมาตรา ๕๖ และตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) การส่งเสริมการจัดการวัสดุหมุนเวียนในระดับพื้นที่ รวมถึงการสนับสนุนและขึ้นทะเบียนกลุ่มผู้เก็บรวบรวมวัสดุเพื่อการแปรใช้ใหม่รายย่อย ร้านรับซื้อของเก่า และศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรหมุนเวียนของชุมชน

(๖) การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการลดการเกิดของเสีย การซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ และการใช้ซ้ำ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดแยกวัสดุไม่ใช่

แล้วและการจัดการขยะก่อสร้างและรีไซเคิล ในกรณีที่บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคัดแยก หรือการจัดการขยะที่กำหนดและได้แจ้งเตือนแล้ว จะออกคำสั่งให้งดเว้นการให้บริการเก็บขนขยะ แก่บุคคลนั้นจนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้องหรือเข้าดำเนินการคัดแยกหรือจัดการแทนโดยเรียกเก็บ ค่าบริการเพิ่มเติมก็ได้ โดยในการพิจารณาออกคำสั่งให้คำนึงถึงสภาพพื้นที่และศักยภาพของบุคคล ในการดำเนินการนั้นด้วย

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประจำทุกปี เพื่อประกอบการจัดทำรายงานภาพรวมระดับจังหวัด ตามมาตรา ๓๘ วรรคสี่

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นนอกเหนือจากที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ ก็ได้ โดยให้ถือเอาแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของตนเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานและให้มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการตามแผนระดับจังหวัดดังกล่าว

มาตรา ๔๐ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจตามแผนในมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ มีหน้าที่บริหาร ขับเคลื่อน และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ตามแผนนั้น

เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตาม มาตรา ๔๔ ทั้งนี้ การรายงานผลการดำเนินงานในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ให้เป็นไปตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ โดยให้กระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการเชื่อมโยง ข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ และให้แจ้งคณะกรรมการ บริหารกองทุนเพื่อนำผลการดำเนินงานดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากรณีการจัดสรรเงินจาก กองทุนตามมาตรา ๔๒ ด้วยต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามแผน หรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุ อันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ และแจ้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพิจารณาลดหรืองดการสนับสนุนเงินจากกองทุนแก่ หน่วยงานของรัฐดังกล่าว

มาตรา ๔๑ เพื่อส่งเสริมตลาดสินค้าและบริการหมุนเวียน ให้พัสดุหรือบริการที่ สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นพัสดุที่รัฐต้องส่งเสริมหรือสนับสนุนตามกฎหมายว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ความสำคัญเป็น ลำดับแรก หรือให้สิทธิพิจารณาเป็นพิเศษแก่ผู้ยื่นข้อเสนอพัสดุหรือบริการดังกล่าว โดยพิจารณา จากพัสดุที่ได้รับการรับรองฉลากหรือมีรายชื่อในบัญชีสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พักพิศุที่ใช้วัสดุ พุติภูมิ หรือออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ หรือพัสดุที่มีความคุ้มค่าตามเกณฑ์ต้นทุนตลอดวัฏจักรชีวิต อาคารหรือโครงการก่อสร้างซึ่งมีผลการประเมินค่าประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจตามมาตรา ๕๖ ในเกณฑ์ดี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความสำคัญหรือสิทธิพิจารณาเป็นพิเศษ ตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ความเหมาะสม ทางเทคนิค และความเป็นธรรมในการแข่งขัน

มาตรา ๔๒ ในการจัดสรรเงินจากกองทุนตามมาตรา ๒๐ เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานตามแผนงานในหมวดนี้ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนให้ความสำคัญแก่โครงการที่มี ลักษณะดังต่อไปนี้เป็นลำดับแรก

(๑) การจัดตั้งหรือพัฒนาศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรหมุนเวียน และจุดรับคืนวัสดุ ในระดับชุมชน

(๒) การพัฒนาและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจดทะเบียน การติดตาม และการบริหารจัดการกลุ่มการแปรใช้ใหม่แบบมีส่วนร่วม

(๓) โครงการนวัตกรรมในการแปรรูปวัสดุไม้ใช้แล้ว ขยะอินทรีย์หรือขยะก่อสร้าง ในระดับพื้นที่

ในการจัดสรรเงินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาจาก ผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเป็นสำคัญ

มาตรา ๔๓ เพื่อประโยชน์ในการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท คณะกรรมการอาจ ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้เกิดข้อตกลงความร่วมมือภาคสมัครใจ ระหว่าง หน่วยงานของรัฐกับสมาคมการค้า กลุ่มอุตสาหกรรม หรือผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อร่วมกันกำหนด เป้าหมาย มาตรการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการหมุนเวียนทรัพยากร เป็นการเฉพาะรายภาคส่วน

ข้อตกลงตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยแผนงานและกรอบเวลาที่ชัดเจน และอาจกำหนดให้มีมาตรการจูงใจ การสนับสนุนทางวิชาการหรือทางเทคนิค หรือสิทธิประโยชน์อื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การจัดทำข้อตกลงตามมาตรา นี้ ต้องไม่เป็นการยกเว้นหรือผ่อนคลายการปฏิบัติตาม บทบัญญัติที่เป็นสาระสำคัญตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย สุขอนามัย และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของข้อตกลงดังกล่าว และเปิดเผย ข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ภาคส่วนอื่น

หมวด ๕

ระบบข้อมูลและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ

มาตรา ๔๔ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดให้มีระบบข้อมูล และแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน เรียกว่า “แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน แห่งชาติ” เพื่อเป็นระบบกลางในการรวบรวม เชื่อมโยง วิเคราะห์ และบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

กับการผลิต การนำเข้า การจำหน่าย การใช้ การซ่อมแซม การนำกลับมาใช้ซ้ำ การแปรใช้ใหม่ และการจัดการผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือวัตถุไม่ใช้แล้วตลอดวัฏจักรชีวิต

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และการคุ้มครองความลับทางการค้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ นิติบุคคล หรือองค์กรอิสระที่มีความเชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศเป็นผู้จัดการ และดูแลแพลตฟอร์มตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๔๕ แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามมาตรา ๔๔ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการกำหนดนโยบาย การติดตามประเมินผลตามดัชนีชี้วัดในแผนแม่บทมาตรา ๓๔ และการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

(๒) เป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับการขึ้นทะเบียนและการดำเนินการตามระบบความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต

(๓) บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์ การรับรองคาร์บอนเครดิต ปริมาณการใช้วัสดุ และผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์และบริการ

(๔) ส่งเสริมความโปร่งใส การตรวจสอบย้อนกลับ และการเข้าถึงข้อมูลของผลิตภัณฑ์สำหรับผู้บริโภค

(๕) สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการธุรกิจในการปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐาน หรือมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจหมุนเวียน

มาตรา ๔๖ แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติอย่างน้อยต้องประกอบด้วยระบบหรือชุดข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) ทะเบียนเศรษฐกิจหมุนเวียนดิจิทัล สำหรับการขึ้นทะเบียนดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ประกอบการธุรกิจตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์

(ข) ผู้เก็บรวบรวมวัสดุเพื่อการแปรใช้ใหม่รายย่อยและผู้คัดแยกขยะเพื่อการรับรองสถานะและการสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้

(ค) องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ และองค์กรจัดการอาหารส่วนเกิน

(ง) การขึ้นทะเบียนอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ระบบฐานข้อมูลวัสดุ ส่วนประกอบ และสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ เพื่อรองรับการจัดการทำและเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล

(๓) ระบบรับรายงานและติดตามผลการดำเนินงาน สำหรับข้อมูลการไหลของวัสดุและอัตราการหมุนเวียนทรัพยากร การปฏิบัติตามความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต การจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร และการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานและโครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุน

(๔) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนตามมาตรา ๔๑ และการประเมินสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือการสนับสนุนจากกองทุน

(๕) ระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อส่งเสริมการพึ่งพาอาศัยกันทางอุตสาหกรรม

(๖) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลกลางด้านก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การประเมินวัฏจักรชีวิตของวัสดุ และการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์

(๗) ระบบเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ

มาตรา ๔๗ ข้อมูลในหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลตามมาตรา ๔๖ ให้ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของวัสดุ และอาจรวมถึงข้อมูลอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดสำหรับผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมายแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการประเมินปริมาณการใช้วัสดุและปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์

(๒) ข้อมูลการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจที่แสดงถึงความทนทาน การซ่อมแซมได้ และความยากง่ายในการแปรใช้ใหม่

(๓) คู่มือการบำรุงรักษา ช่องทางการซ่อมแซม และวิธีการถอดแยกส่วนประกอบ

(๔) การจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์

(๕) รายการข้อมูลอื่นที่จำเป็นต่อการตรวจสอบย้อนกลับและการหมุนเวียนวัสดุ

ในการประกาศกำหนดรายการข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความจำเป็นของข้อมูลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ความพร้อมทางเทคโนโลยี และขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจ โดยอาจกำหนดระดับความละเอียดของข้อมูลที่แตกต่างกันตามประเภทและขนาดของธุรกิจ หรือกำหนดเกณฑ์การผ่อนผันการแสดงผลบางรายการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อมิให้เป็นภาระเกินสมควรแก่การประกอบธุรกิจ

ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุข้อมูลในหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลหรือบนฉลากสินค้าที่เป็นเท็จ หรือเกินความจริง หรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนหรือสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์

มาตรา ๔๘ การจัดทำหรือเชื่อมโยงข้อมูลตามมาตรา ๔๗ ให้ดำเนินการโดยพิจารณาจากความพร้อมของภาคธุรกิจและความจำเป็นทางการค้า ตามแผนและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และอาจกำหนดให้มีการมีหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลเป็นเงื่อนไขในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือมาตรการจูงใจทางการเงิน

(๒) การได้รับสิทธิพิจารณาเป็นพิเศษในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐตามมาตรา ๔๑

(๓) การเข้าถึงเงินอุดหนุน หรือการให้กู้ยืม จากกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน

มาตรา ๔๙ ข้อมูลที่จัดเก็บในแพลตฟอร์มตามหมวดนี้ ให้จำแนกเป็นข้อมูล
สาธารณะและข้อมูลความลับทางการค้า

ให้ผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการแพลตฟอร์มจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคง
ปลอดภัยทางไซเบอร์เพื่อจำกัดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลความลับทางการค้า โดยให้เปิดเผยได้เฉพาะ
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้องตาม
พระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

ทั้งนี้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชนิดและปริมาณของสารอันตรายที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ
อนามัยหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งบรรจุอยู่ในวัสดุและผลิตภัณฑ์ ให้ถือเป็นข้อมูลสาธารณะที่ต้องเปิดเผย
เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค จะอ้างเป็นความลับทางการค้ามิได้

ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลความลับทางการค้าของผู้ประกอบ
ธุรกิจแก่บุคคลอื่น เว้นแต่จะเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วย
ความลับทางการค้า หรือเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งศาล

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน การจำแนกประเภทข้อมูล การดูแลรักษาความปลอดภัย
ของข้อมูลความลับทางการค้า การจัดทำหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล และการเข้าถึงระบบข้อมูล
ตามหมวดนี้

หมวด ๖

การลดปริมาณการบริโภควัสดุและการลดการสร้างขยะ

มาตรา ๕๑ บทบัญญัติในหมวดนี้มุ่งหมายควบคุมกิจกรรมการผลิต การบริโภค
และการให้บริการ เพื่อลดปริมาณการบริโภควัสดุ รูปแบบการผลิตและการจำหน่าย
ที่ก่อให้เกิดการบริโภคเกินความจำเป็น การเปลี่ยนแปลงแบบผลิตภัณฑ์อย่างรวดเร็วหรือ
การออกแบบที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีอายุการใช้งานสั้นโดยไม่จำเป็นด้วย โดยสอดคล้องกับหลักป้องกัน
และลดปริมาณขยะและหลักลำดับขั้นของการจัดการขยะ

ส่วนที่ ๑

มาตรการควบคุมที่แหล่งกำเนิดและการออกแบบ

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือจำหน่ายวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียว หรือวัสดุ
ผลิตภัณฑ์ หรือบรรจุภัณฑ์ซึ่งมีลักษณะหรือส่วนประกอบซึ่งมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ มีอัตราการตกค้างในสิ่งแวดล้อมหรือแพร่กระจายออกสู่ระบบ
นิเวศสูง ย่อยสลายยาก หรือมีอัตราการนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ต่ำ ตามรายการที่กำหนด

ในกฎกระทรวงซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักระวังไว้ก่อน โดยคำนึงถึงระดับความเสี่ยง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ การประเมินทางเลือกวัสดุทดแทน ความจำเป็นของผลิตภัณฑ์ และต้องสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณี

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดช่วงเวลา ประเภทบุคคล หรือลักษณะของวัตถุที่ได้รับยกเว้นก็ได้ และให้กำหนดวันที่มีผลใช้บังคับโดยคำนึงถึงระยะเวลาที่จำเป็นต่อการปรับตัวของประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจ โดยอาจกำหนดวันที่มีผลใช้บังคับแตกต่างกันสำหรับแต่ละรายการก็ได้ และให้มีกำหนดทวนรายการที่กำหนดทุกห้าปีเพื่อให้ทันต่อหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตามประเภท ขนาด กิจการ หรือลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม จงใจ ออกแบบ ผลิต จำกัดประสิทธิภาพการใช้งานของผลิตภัณฑ์หรือระบบปฏิบัติการ หรือกระทำได้ โดยวิธีการอื่นใด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีอายุการใช้งานสั้นกว่าอายุใช้งานปกติของผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีชิ้นส่วนอะไหล่ เครื่องมือ ระบบปฏิบัติการ และคู่มือ สำหรับการซ่อมแซมด้วยตนเองหรือโดยผู้รับจ้างอิสระ ตลอดอายุการใช้งานปกติของผลิตภัณฑ์ โดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์

เมื่อมีความจำเป็นในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือเพื่อลดปริมาณวัสดุไม่ใช้แล้ว ให้รัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลารับประกันผลิตภัณฑ์ และเงื่อนไขการรับประกัน และให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ดังกล่าวให้บริการซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ แลกเปลี่ยน หรือทดแทนผลิตภัณฑ์โดยไม่เก็บค่าบริการภายในระยะเวลาที่เหมาะสม เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นมิได้เกิดจากความบกพร่องของผลิตภัณฑ์ หรือเหตุตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจตรวจสอบ การดำเนินการตามมาตรา ๕๓ และเรียกเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับการออกแบบ การผลิต และการทดสอบผลิตภัณฑ์

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครอง ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจแก้ไข ปรับปรุง หรือจัดให้มีการปรับปรุงระบบปฏิบัติการ ให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตาม (๑) ให้หัวหน้าหน่วยงาน ตามวรรคสองมีอำนาจออกคำสั่งระงับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์รุ่นดังกล่าวเป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้เรียกคืนผลิตภัณฑ์

มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โดยการอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๕ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ตามประเภทหรือมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน มีหน้าที่ลดปริมาณการใช้วัสดุในผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ โดยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีขนาด ความหนาหรือปริมาณบรรจุภัณฑ์เท่าที่จำเป็น สามารถใช้ซ้ำได้หรือจัดให้มีระบบรองรับการนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือเพิ่มสัดส่วนวัสดุที่ได้จากการแปรใช้ใหม่ในผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ ตามเป้าหมายสัดส่วน หลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการที่กฎกระทรวงนั้นกำหนด โดยให้คำนึงถึงความทนทานและคุณสมบัติด้านสิ่งแวดล้อมของวัสดุด้วย

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งกำหนดวิธีดำเนินการซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การจัดทำแผนป้องกันและลดวัสดุ การรายงานผลข้อมูลปริมาณการใช้วัสดุรายปีผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามมาตรา ๔๔ การตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดแผนป้องกันและลดวัสดุต้นแบบสำหรับแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ในภาคผนวก โดยผู้ประกอบการตามวรรคหนึ่งจะเลือกดำเนินการตามแผนป้องกันและลดวัสดุต้นแบบหรือจะจัดทำแผนป้องกันและลดวัสดุให้เหมาะสมกับกิจกรรมของตนตามหลักเกณฑ์ที่กฎกระทรวงกำหนดก็ได้

มาตรา ๕๖ เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการด้านการก่อสร้างเชิงนิเวศเศรษฐกิจสำหรับอาคารประเภทหนึ่งประเภทใดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การกำหนดให้ใช้การออกแบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลและนำไปประกอบชิ้นใหม่ได้ การเลือกใช้วัสดุก่อสร้างที่ทนทาน สามารถใช้ซ้ำ หรือแปรใช้ใหม่ได้ และการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำของการใช้วัสดุทุติยภูมิหรือมวลรวมทุติยภูมิในการก่อสร้าง

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้การก่อสร้างอาคารประเภทหนึ่งประเทศใดต้องปฏิบัติตามมาตรการซึ่งกำหนดในประกาศตามวรรคหนึ่ง โดยคำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของภาคธุรกิจด้วย

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้เงินอุดหนุนจากกองทุน หรือในการให้ความสำคัญหรือสิทธิพิจารณาเป็นพิเศษในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้มีการประเมินประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจของอาคาร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ส่วนที่ ๒
สิทธิผู้บริโภคและความโปร่งใสของข้อมูล

มาตรา ๕๗ ให้ผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค หรือสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์หรือมีการใช้วัสดุตามรายการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เป็นสินค้าที่ต้องระบุข้อความบนฉลาก หรือจัดให้มีข้อมูลซึ่งเข้าถึงได้ผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้

- (๑) สัดส่วนวัสดุที่ใช้ซ้ำ หรือมาจากการแปรใช้ใหม่ หรือทรัพยากรหมุนเวียน
- (๒) ดัชนีการซ่อมแซมได้ง่าย
- (๓) ปริมาณวัสดุที่สําคัญอย่างยิ่งหรือแร่ธาตุสําคัญ
- (๔) ดัชนีการย่อยสลาย หรือข้อเสนอแนะในการจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน
- (๕) ข้อมูลอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การแสดงผลข้อมูลบนฉลากหรือการจัดให้มีข้อมูลซึ่งเข้าถึงได้ผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยอาจกำหนดให้เชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบข้อมูลและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามหมวด ๕ ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องจัดทำและเก็บรักษาบัญชีเอกสาร และหลักฐานไว้ ณ สถานที่ประกอบกิจการ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ วิธีจัดทำและเก็บรักษาบัญชี เอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สัดส่วนวัสดุที่ใช้ซ้ำหรือมาจากการแปรใช้ใหม่ หรือทรัพยากรหมุนเวียน ดัชนีการซ่อมแซมได้ง่าย ดัชนีการซ่อมแซมได้ง่าย ปริมาณวัสดุที่สําคัญอย่างยิ่งหรือแร่ธาตุที่สําคัญ และดัชนีการย่อยสลาย ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแสดงข้อความ เครื่องหมาย หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เป็นเท็จ เกินความจริง หรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสําคัญอันอาจมีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการของผู้บริโภค

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโฆษณาหรือการแสดงข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๙ ผู้บริโภคย่อมมีสิทธิได้รับการซ่อมแซมผลิตภัณฑ์จากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้นสามารถใช้งานได้ตลอดอายุการใช้งานที่เหมาะสม ภายใต้บังคับมาตรา ๕๓ ของพระราชบัญญัตินี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

สิทธิตามมาตรานี้ไม่รวมถึงสิทธิในการได้รับยกเว้นค่าบริการซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ เว้นแต่กรณีที่เกิดการชำรุดซึ่งออกตามมาตรา ๕๓ วรรคสองกำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะกำหนดค่าบริการในอัตราเกินสมควรมิได้ และให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจ

กำหนดเพดานอัตราค่าบริการสำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทหนึ่งประเภทใดเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ตามมาตรานี้

มาตรา ๖๐ ผู้บริโภคย่อมมีสิทธิขอรับสินค้าโดยไม่รับบรรจุภัณฑ์

บุคคลย่อมมีสิทธิจำหน่ายสินค้าเพื่ออุปโภคหรือบริโภคได้โดยปราศจากบรรจุภัณฑ์ หรือหีบห่อ เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือเป็นข้อยกเว้นเพื่อความสะอาดหรือความปลอดภัยตามกฎหมายที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรือสินค้าเพื่อการบริโภคหรืออุปโภคอื่น ซึ่งมีลักษณะ ขนาด ประเภท หรือตั้งอยู่ในท้องที่การปกครอง ตามที่รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดให้มีทางเลือกแก่ผู้บริโภคที่จะไม่รับบรรจุภัณฑ์ หรือจัดให้มีบริการเติมผลิตภัณฑ์ในบรรจุภัณฑ์เดิมหรือในบรรจุภัณฑ์ที่ผู้บริโภคนำมาเอง โดยไม่เก็บค่าบริการ หรือกำหนดเงื่อนไขการจำหน่ายอื่นใดเพิ่มขึ้น รวมทั้งแจ้งข้อมูลทางเลือกดังกล่าวให้แก่ผู้บริโภคทราบอย่างชัดเจน

ประกาศตามวรรคสอง ให้กำหนดวันที่มีผลใช้บังคับโดยคำนึงถึงระยะเวลาที่จำเป็นต่อการปรับตัวของประชาชนและผู้ประกอบกิจการ และอาจกำหนดวันที่มีผลใช้บังคับแตกต่างกันสำหรับอาหาร เครื่องดื่ม หรือสินค้า แต่ละรายการก็ได้

ส่วนที่ ๓

มาตรการในสถานประกอบการและพื้นที่บริการ

มาตรา ๖๑ ให้นายจ้างหรือผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีลูกจ้าง ผู้รับบริการ หรือลูกจ้างตามจำนวน ลักษณะ หรือประเภทกิจการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ กระทบหรืองดเว้นการทำงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้มีการลดการใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวภายในสถานประกอบการ และส่งเสริมการใช้ภาชนะหรือระบบบริการที่ใช้ซ้ำได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของมาตรการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีกิจกรรมจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่ม ซึ่งมีลักษณะ ขนาด หรือตั้งอยู่ในท้องที่ที่คณะกรรมการกำหนด ให้บริการหรือใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวสำหรับการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มภายในสถานประกอบการ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นด้านสุขอนามัยหรือความปลอดภัยตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดวันที่มีผลใช้บังคับโดยคำนึงถึงระยะเวลาที่จำเป็นต่อการปรับตัวของประชาชนและผู้ประกอบกิจการ และอาจกำหนดวันที่มีผลใช้บังคับแตกต่างกันสำหรับอาหาร เครื่องดื่ม หรือสินค้า แต่ละรายการก็ได้

หมวด ๗ การจัดการวัตถุไม่ใช้แล้ว

มาตรา ๖๓ การจัดการวัตถุไม่ใช้แล้ว ให้ดำเนินการโดยสอดคล้องหลักลำดับขั้นของการจัดการขยะ

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการวัตถุไม่ใช้แล้วแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิธีการป้องกันมลพิษและความเสียหายต่อภูมิทัศน์ แหล่งทรัพยากร หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือความอ่อนไหวทางชีวภาพหรือเชิงเศรษฐกิจ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีอำนาจจัดการหรือกำจัดมูลฝอยตามกฎหมายอื่น ให้ดำเนินการโดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคสอง

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผล และนำผลการประเมินดังกล่าวรวมไว้ในรายงานภาพรวมของกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๓๘ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยอย่างน้อยต้องรายงานสัดส่วนการจัดการวัตถุไม่ใช้แล้วโดยแต่ละวิธีการที่กำหนดในวรรคหนึ่งและปริมาณขยะสุดท้ายที่กำจัด

ส่วนที่ ๑ การคัดแยก

มาตรา ๖๔ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการวัตถุไม่ใช้แล้วด้วยวิธีการตามมาตรา ๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติกำหนดให้บุคคลในท้องถิ่นคัดแยกวัตถุไม่ใช้แล้วตามวิธีการที่กำหนดก็ได้

วิธีคัดแยกตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับประกาศของคณะกรรมการซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดแยกเพื่อความสะดวกในการจัดการตามหลักลำดับขั้นการจัดการขยะ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยการแยกผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป้าหมายภายใต้ระบบความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตออกจากมูลฝอยอื่น

เพื่อให้การจัดการผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เป้าหมายตามวรรคสองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมและส่งมอบวัตถุไม่ใช้แล้วดังกล่าวให้แก่ระบบรับคืนขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ หรือผู้ผลิต ทั้งนี้ องค์กรดังกล่าวหรือผู้ผลิตมีหน้าที่ต้องสนับสนุน หรือชดเชยค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวม การคัดแยก และการดำเนินการ

อื่นที่เกี่ยวข้อง ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๕ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ให้ผู้บริโภคมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๑) คัดแยกวัสดุไม่ใช้แล้วหรือบรรจุภัณฑ์ ณ แหล่งกำเนิด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๒) ส่งคืนผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้ว ณ จุดรับคืนตามมาตรา ๖๖ หรือหรือด้วยวิธีการที่ผู้ผลิตหรือหน่วยงานภาครัฐจัดเตรียมไว้

(๓) จัดเวรวันการทิ้ง คละ หรือกำจัดวัสดุไม่ใช้แล้วที่เป็นอันตรายหรือวัสดุแปรใช้ใหม่ร่วมกับมูลฝอยทั่วไปในลักษณะที่ทำให้วัสดุนั้นไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้

(๔) ปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้งานและการจัดการเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งานที่ระบุไว้บนฉลากหรือหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล

มาตรา ๖๖ ให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่มีลักษณะตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จัดให้มีจุดรับคืนผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วภายในหรือบริเวณใกล้เคียงกับสถานประกอบการกิจการหรือพื้นที่บริการ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต

มาตรา ๖๗ เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนวัสดุในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ให้เจ้าของโครงการก่อสร้างหรือผู้รับเหมาตามประเภทและขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนจัดการวัสดุเหลือใช้

(๒) คัดแยกวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ ณ แหล่งกำเนิด ตามประเภทวัสดุเพื่อส่งเข้าสู่กระบวนการเตรียมนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่

(๓) ในกรณีที่มีข้อจำกัดทางกายภาพหรือทางเทคนิคจนไม่สามารถคัดแยก ณ แหล่งกำเนิดตาม (๒) ได้ ให้รวบรวมเป็นของเสียก่อสร้างแบบผสม และส่งมอบให้แก่สถานคัดแยกหรือปรับปรุงสภาพวัสดุที่ได้รับอนุญาต

(๔) จัดทำเอกสารและหลักฐานกำกับการขนส่งเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ และเชื่อมโยงข้อมูลปริมาณและประเภทวัสดุเข้าสู่แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ ตามมาตรา ๔๔

ห้ามมิให้ผู้ใดกำจัดวัสดุไม่ใช้แล้วจากการก่อสร้างและของเสียจากกิจกรรมก่อสร้างแบบผสมตาม (๒) ด้วยวิธีฝังกลบหรือทิ้งในที่สาธารณะ

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และข้อยกเว้นในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๒ การกำจัด

มาตรา ๖๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งในที่สาธารณะ ฝังกลบ เผาในที่โล่ง หรือจัดการด้วยวิธีซึ่งเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำหรับของเสียหรือวัตถุตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การจัดการของเสียหรือวัตถุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการผ่านจุดรับคืนผลิตภัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือส่งมอบให้แก่ผู้ประกอบการกิจการของเสียที่ได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๙ ห้ามมิให้ผู้ใดถอดแยกชิ้นส่วนเพื่อการสกัดวัสดุหรือกำจัดเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ใช่แล้วในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดการรั่วไหลของมลพิษหรือสารอันตรายสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่เป็นผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรกำจัดเศษวัสดุเพื่อสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตามมาตรฐานเทคนิคที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้กับการซ่อมแซมหรือดูแลรักษาเพื่อยืดอายุการใช้งานตามปกติ การถอดแยกส่วนประกอบเบื้องต้นที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม การซื้อขายหรือส่งต่อเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ยังใช้งานได้ตามปกติเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อ หรือกรณีตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓

การนำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ตามหลักความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต

มาตรา ๗๐ ให้รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศกำหนดประเภทและชนิดของผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ต้องเข้าสู่ระบบความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต เพื่อนำมาใช้ซ้ำ หรือนำมาแปรใช้ใหม่

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงปริมาณขยะ ความยากง่ายในการจัดการศักยภาพในการหมุนเวียนวัสดุ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ทั้งนี้ รัฐมนตรีอาจจัดให้มีแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์เพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดการเฉพาะประเภทได้

ในการกำหนดตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจกำหนดหลักเกณฑ์การยกเว้น หรือผ่อนปรนการปฏิบัติตามความในหมวดนี้ ให้แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการรายย่อย หรือวิสาหกิจชุมชน โดยคำนึงถึงปริมาณการผลิต ปริมาณการนำเข้า ขนาดของกิจการ หรือผลประกอบการ เพื่อไม่ให้เป็นภาระเกินสมควรแก่การประกอบธุรกิจ

มาตรา ๗๑ เมื่อมีการประกาศกำหนดประเภทและชนิดของผลิตภัณฑ์ ตามมาตรา ๗๐ แล้ว ให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ดังกล่าว ขึ้นทะเบียนกับ กรมควบคุมมลพิษผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดี กรมควบคุมมลพิษกำหนด โดยต้องเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล และแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับตลอดวัฏจักรชีวิต

มาตรา ๗๒ เพื่อเป็นหลักประกันในการดำเนินการรับคืน จัดเก็บ รวบรวม และจัดการซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วอย่างทั่วถึง ให้ผู้ผลิตซึ่งได้ขึ้นทะเบียน ตามมาตรา ๗๑ ทำสัญญาตัวแทนการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วกับองค์กรรับผิดชอบ จัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งได้รับอนุมัติตามมาตรา ๗๓ อย่างน้อยหนึ่งองค์กร หรือได้รับ อนุญาตจัดการซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ด้วยตนเองตามมาตรา ๗๖ ก่อนนำผลิตภัณฑ์หรือบรรจุ ภัณฑ์ออกสู่ตลาด

ผู้ผลิตตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่รายงานข้อมูลปริมาณการจำหน่ายหรือนำเข้าผ่าน แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด

การทำสัญญาตัวแทนการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วตามมาตรา ๗๖ ไม่เป็นเหตุให้ผู้ผลิตพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าองค์กรดังกล่าวได้จัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วครบถ้วนตามเป้าหมาย และมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบแล้ว

หากมีการเพิกถอนการอนุญาตองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ ตามวรรคหนึ่ง ให้สัญญาตัวแทนการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วนั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ เพิกถอน และให้ผู้ผลิตทำสัญญาตัวแทนการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วกับองค์กร รับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์อื่น หรือดำเนินการตามมาตรา ๗๖

ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดหน้าที่ในการรับคืน จัดเก็บ และจัดการซาก ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะนั้น เว้นแต่ คณะกรรมการจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๓ ผู้ใดประสงค์จัดตั้งองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นตัวแทนของผู้ผลิตในการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้ว ให้ขออนุญาต ต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

การอนุญาตองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๗๓ ให้ พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การประเมิน ประสิทธิภาพ แผนความรับผิดชอบการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ ความมั่นคงทางการเงิน และหลักประกันในการบริหารจัดการซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ ระบบการจัดเก็บและบริหาร จัดการข้อมูลที่เชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ มาตรฐานธรรมาภิบาล และความโปร่งใสในการบริหารจัดการค่าบริการ

มาตรา ๗๔ องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตาม
มาตรา ๗๓ เมื่อได้จัดทำข้อตกลงกับผู้ผลิต ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) รับสมัครสมาชิกโดยการทำสัญญาตัวแทนกับผู้ผลิต และจัดทำระบบฐานข้อมูล
ผลิตภัณฑ์และการไหลของวัสดุของสมาชิก

(๒) เก็บค่าบริการจากผู้ผลิตที่เป็นสมาชิกตามที่กำหนดในสัญญาตัวแทนตาม (๑)
เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนความรับผิดชอบการจัดการ

(๓) รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้ว เพื่อจัดส่งให้
ผู้ผลิตนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือนำไปแปรใช้ใหม่ตามวิธีการที่กำหนดในแผนความรับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนและชดเชยค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมและการคัดแยกผลิตภัณฑ์หรือ
บรรจุภัณฑ์เป้าหมายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๖๓ และ ๖๔

(๕) สนับสนุนและส่งเสริมผู้เก็บรวบรวมวัสดุเพื่อการแปรใช้ใหม่รายย่อยและสถาน
ประกอบการแปรใช้ใหม่ให้เข้าสู่ระบบการจัดการที่ได้มาตรฐาน

(๖) รายงานผลการดำเนินงาน ปริมาณการจัดเก็บ และสัดส่วนการนำกลับมาใช้
ประโยชน์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามมาตรา ๔๔ เป็นประจำทุกปี

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อให้การบริหารจัดการ
ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดค่าบริการตาม (๒) ให้เป็นไปตามแนวทางการคำนวณที่รัฐมนตรีประกาศ
กำหนด โดยอย่างน้อยต้องคำนึงถึงต้นทุนจริงในการจัดเก็บ ขนส่ง และจัดการซากผลิตภัณฑ์
แต่ละประเภท คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่เอื้อต่อการหมุนเวียนวัสดุ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
รวมถึงการสร้างความรู้แก่ประชาชน และให้รัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณากำหนดให้มีการยกเว้น
หรือหลักเกณฑ์การลดค่าบริการให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบตามหลักเชิงนิเวศเศรษฐกิจ โดยรับ
การสนับสนุนจากกองทุน

มาตรา ๗๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะและความโปร่งใส
ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษมีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์
หรือผลิตภัณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการจัดการวัสดุและรายงานการเงิน

(๒) กำหนดเพดานค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้ค่าบริการส่วนใหญ่
ถูกนำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง

(๓) สั่งระงับหรือเพิกถอนการอนุมัติ ในกรณีที่องค์กรไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
หรือไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการจัดการตามที่ตกลงไว้

มาตรา ๗๖ มิให้นำความในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้ผลิตที่ได้รับ
อนุญาตให้ดำเนินการรับคืน จัดเก็บ และจัดการซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ด้วยตนเอง จากอธิบดี
กรมควบคุมมลพิษก่อนนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้อง
กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การจัดทำแผนความรับผิดชอบการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์

(๒) การมีโครงสร้างและระบบการเก็บรวบรวมที่มีประสิทธิภาพเทียบเท่าหรือสูงกว่าระบบขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ โดยต้องรับประกันการรับคืนผลิตภัณฑ์ที่ตนนำออกสู่ตลาดทั้งหมด ณ จุดรวบรวมที่กำหนด โดยผู้บริโภคไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

(๒) การจัดให้มีรายงานหรือหนังสือรับรองจากผู้ตรวจสอบอิสระที่ได้รับการขึ้นทะเบียนหรือการรับรองจากกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งยืนยันความพร้อมและความถูกต้องของโครงสร้างการรวบรวมและกระบวนการแปรใช้ใหม่ตามมาตรฐานที่กำหนด

(๓) การจัดให้มีระบบรายงานข้อมูลการไหลของวัสดุที่ผ่านการทบทวนและยืนยันความถูกต้องโดยผู้ตรวจสอบอิสระเสนอต่อกรมควบคุมมลพิษเป็นประจำทุกปี

ในกรณีที่ผู้ผลิตไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามวรรคสอง หรือไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบต่อการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาต และสั่งให้ผู้ผลิตทำสัญญาตัวแทนเป็นสมาชิกขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๗๒ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๗๗ แผนความรับผิดชอบต่อการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ขององค์กรตามมาตรา ๗๓ วรรคสอง และแผนความรับผิดชอบต่อการจัดการของผู้ผลิตตามมาตรา ๗๖ วรรคสอง ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประเภทหรือชนิดของผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ เป้าหมายสัดส่วนปริมาณวัสดุที่นำกลับมาใช้ซ้ำหรือแปรใช้ใหม่ วิธีการดำเนินการจัดเก็บ ขนส่ง และมาตรการป้องกันการรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อม

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมายผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลนั้นมีหน้าที่ตรวจสอบสถานะการขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๗๑ และการจัดทำสัญญาตัวแทนตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง หรือการได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗๖

ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลให้บริการพื้นที่จำหน่ายหรือบริการจัดส่งสินค้าแก่ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมายของผู้ผลิตที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๗๑ เว้นแต่เป็นผู้ผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยกเว้นจากดำเนินการตามหมวด ๗ ส่วนที่ ๓ นี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ผลิตได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๗๑ แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการจัดทำสัญญาตัวแทนตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗๖ หรือได้รับยกเว้นการขึ้นทะเบียน ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลเรียกเก็บค่าบริการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ในอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ค่าบริการดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย และนำส่งเป็นรายได้กองทุน โดยการเรียกเก็บและนำส่งเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗๙ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลจัดให้มีพื้นที่หรือระบบ เชื่อมโยงข้อมูลบนหน้าแสดงสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ ดิจิทัล วิธีการจัดการซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ และสถานที่รับคืน เพื่อประกอบการตัดสินใจ

เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บซากผลิตภัณฑ์ รัฐมนตรีโดย คำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มี โครงข่ายบริการจัดส่งสินค้าเป็นของตนเอง จัดให้มีระบบรับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ จากผู้บริโภค โดยการสนับสนุนจากกองทุน

มาตรา ๘๐ ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๗๓ ผู้ผลิตตามมาตรา ๗๖ และผู้ประกอบการธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลตามมาตรา ๗๘ รายงานผล การดำเนินงาน ปริมาณการจัดเก็บ และสัดส่วนการนำกลับมาใช้ประโยชน์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามมาตรา ๔๔ เป็นประจำทุกปี

ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ของรายงานและสถานที่ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนความรับผิดชอบ

ส่วนที่ ๔

กลไกทางเศรษฐศาสตร์และตลาดเศรษฐกิจหมุนเวียน

มาตรา ๘๑ เพื่อส่งเสริมการนำบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ซ้ำ แปรใช้ใหม่ หรือเข้าสู่ระบบการจัดการวัสดุไม่ใช่แล้วอย่างเหมาะสม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้ ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมายประเภทใดอยู่ภายใต้ระบบมัดจำคืนเงิน โดยคำนึงถึงหลักลำดับขั้น ของการจัดการขยะและเป้าหมายการหมุนเวียนวัสดุ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อ การแข่งขันทางการค้า ภาวะที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ และความพร้อมของระบบ การเก็บคืนและการจัดการวัสดุไม่ใช่แล้ว

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดผู้ประกอบการซึ่งมีหน้าที่จัดให้มี ระบบมัดจำ อัตราเงินมัดจำ วิธีการจัดเก็บ การรับคืนผลิตภัณฑ์ การคืนเงินมัดจำ และหลักเกณฑ์การ บริหารจัดการระบบ โดยอาจกำหนดให้มีองค์กรผู้บริหารจัดการระบบมัดจำคืนเงินเป็นการเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการระบบดังกล่าวแทนรัฐก็ได้

เงินมัดจำที่จัดเก็บตามมาตรา นี้ ไม่อยู่ในบังคับต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตาม กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และให้เงินมัดจำที่ไม่มีผู้ขอคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด ตกเป็นรายได้ของกองทุนเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๒ วัตถุหรือสสารซึ่งเป็นผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตซึ่งมุ่งหมายให้ นำไปใช้ประโยชน์อื่นโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการปรับปรุงวัตถุหรือสสารนั้นอีก ไม่ว่าจะเป็นการใช้ ประโยชน์ในกระบวนการอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นใด หากการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตาม มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม

ในระดับที่รุนแรงกว่าผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรประมงภูมิหรือผลิตภัณฑ์ในลักษณะเดียวกัน ให้ถือว่าไม่ใช้วัตถุดิบแล้วตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๓ เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนใช้ทรัพยากรและการพัฒนาตลาดวัสดุทุติยภูมิ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจประกาศให้วัตถุดิบแล้วหรือวัสดุที่ผ่านกระบวนการปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ การแปรใช้ใหม่ หรือกระบวนการอื่นใด สิ้นสุดสถานะการเป็นของเสีย หากวัตถุดิบแล้วหรือวัสดุนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ มีความต้องการของตลาด มีลักษณะสอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรมและเงื่อนไขอื่นตามกฎหมายในเรื่องนั้นกำหนด และการนำไปใช้ประโยชน์จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

วัตถุดิบแล้วซึ่งได้รับการประกาศให้สิ้นสุดสถานะการเป็นของเสียตามมาตรา นี้ให้ถือว่าไม่มีสถานะเป็นวัตถุดิบแล้ว และไม่เป็นกากอุตสาหกรรมหรือสิ่งปฏิกูลตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือกฎหมายอื่นด้วย

มาตรา ๘๔ เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างผู้ผลิต ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และในกรณีที่มีพื้นที่ใดมีโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน และมีศักยภาพในการนำผลพลอยได้ตามมาตรา ๘๒ หรือวัตถุดิบแล้วจากกระบวนการผลิตหนึ่งไปใช้เป็นวัตถุดิบหรือพลังงานในการผลิตอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมหมุนเวียน

หลักเกณฑ์ มาตรฐาน วิธีการ และเงื่อนไขการนำผลพลอยได้ตามมาตรา ๘๒ หรือวัตถุดิบแล้วไปใช้ประโยชน์ การขนส่งระหว่างโรงงานอุตสาหกรรมภายในเขตพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งการป้องกันการเกิดมลพิษและความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่พื้นที่เป้าหมายตามวรรคสอง ตั้งอยู่ในเขตนิเวศอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือพื้นที่อื่นที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ ให้คณะกรรมการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่นั้น

มาตรา ๘๕ ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีระบบฐานข้อมูลวัสดุและของเสียเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างผู้ที่มีวัตถุดิบแล้วและผู้ที่มีความต้องการใช้เป็นวัตถุดิบ

ข้อมูลในระบบตามวรรคหนึ่งต้องเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบย้อนกลับและประเมินวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์

มาตรา ๘๖ เพื่อสร้างแรงจูงใจและตลาดรองรับวัสดุหมุนเวียน ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุทุติยภูมิตามมาตรา ๘๓ ให้ถือเป็นสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดร่วมกับกรมบัญชีกลาง และให้ได้รับสิทธิประโยชน์หรือแต้มต่อในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

หมวด ๘

การลดและการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร

มาตรา ๘๗ บทบัญญัติในหมวดนี้มุ่งหมายควบคุมการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอาหาร เพื่อลดปริมาณอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร และให้มีการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร โดยสอดคล้องกับหลักป้องกันมิให้เกิดขยะและหลักลำดับชั้นการจัดการขยะ และเป้าหมายตาม แผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหารตามมาตรา ๓๗ ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) การส่งต่อเพื่อการบริโภคของมนุษย์
- (๒) การส่งต่อเพื่อนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์
- (๓) การนำไปแปรรูป
- (๔) การนำไปใช้ประโยชน์ทางเกษตรกรรมหรือการกักเก็บพลังงาน
- (๕) การกำจัดหรือฝังกลบ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติตาม (๑) ในการจัดการอาหารส่วนเกิน ต้องกำหนดอย่างน้อยถึงหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงของอาหารที่จะส่งต่อเพื่อการบริโภคของมนุษย์ มาตรการควบคุมเฉพาะสำหรับอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นอันตรายต่อสุขภาพ อาหารที่ต้องควบคุม อุณหภูมิ อาหารพร้อมบริโภค หรืออาหารที่ต้องได้รับการตรวจสอบด้านสุขาภิบาลเพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการจัดการอาหารส่วนเกิน มีหน้าที่กำหนดและ ผลักดันมาตรการส่งเสริม สนับสนุน และออกกฎหมายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อคุ้มครองผู้ส่งต่ออาหารส่วนเกิน

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติตาม (๒) (๓) หรือ (๔) รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการคัดแยกขยะอาหาร และแนวทางปฏิบัติที่ดีอื่นใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีอำนาจจัดการหรือกำจัดมูลฝอยตามกฎหมายอื่น ให้มีหน้าที่และอำนาจจัดการอาหารส่วนเกินโดยวิธีการตามวรรคหนึ่ง (๑) ด้วย โดยจะออกข้อบัญญัติ ให้บุคคลในท้องที่คัดแยกอาหารตามวิธีการที่กำหนดเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการขยะอาหาร ก็ได้ หรือจะส่งเสริมให้ประชาชนจัดการขยะอาหารตามวรรคหนึ่งอนุ (๒) (๓) (๔) และ (๕) โดยวิธีการตามที่กำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติที่ดีก็ได้ โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรายงานผลต่อคณะกรรมการปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๘๘ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับอาหารหรือประเภทธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะ ขนาด ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด บริหารจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดอาหารส่วนเกินหรือ ขยะอาหารตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ การบริหารจัดการ ดังกล่าวต้องสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการอาหารส่วนเกิน และขยะอาหาร

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องกำหนดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดทำแผนป้องกันและลดอาหารส่วนเกินและขยะอาหารระดับองค์กร

(๒) การจัดทำมาตรการด้านผลากอาหารและบรรจุภัณฑ์เพื่อลดการเกิดขยะอาหาร

(๓) การจัดให้มีระบบคัดแยกอาหารส่วนเกินและขยะอาหารที่เหมาะสมแก่การส่งต่อหรือนำไปใช้ประโยชน์ตามลำดับขั้นตามมาตรา ๘๗

(๔) การจัดทำและรายงานข้อมูลปริมาณอาหารส่วนเกินและขยะอาหารที่เกิดขึ้นภายใต้การประกอบกิจการ ตามระยะเวลาและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรา ๘๙ ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งองค์กรจัดการอาหารส่วนเกินเพื่อดำเนินการรับมอบ คัดแยก เก็บรักษา ขนส่ง หรือส่งต่ออาหารส่วนเกินเพื่อการบริโภคของมนุษย์ ต้องได้รับใบอนุญาต

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต มาตรฐานด้านสุขลักษณะ ความปลอดภัยอาหาร ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการอาหารส่วนเกินในระดับพื้นที่ ให้กระทรวงมหาดไทยโดยความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และองค์กรจัดการอาหารส่วนเกิน จัดให้มีศูนย์จัดการอาหารส่วนเกินระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับมอบ ตรวจสอบคุณภาพ คัดแยก เก็บรักษา และบริหารจัดการระบบการกระจายอาหารส่วนเกินในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

การจัดตั้ง การดำเนินการ และการสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรจัดการอาหารส่วนเกินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๙๐ องค์กรจัดการอาหารส่วนเกินที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๘๙ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหารในการรับมอบ คัดแยก เก็บรักษา ขนส่ง และส่งมอบอาหารส่วนเกินเพื่อการบริโภคของมนุษย์ รวมทั้งต้องจัดเก็บบันทึก และรายงานข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณ ประเภท แหล่งที่มา และการส่งต่ออาหารส่วนเกิน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับขยะอาหารที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนด

การส่งต่ออาหารส่วนเกินตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิได้รับอาหารส่วนเกินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมถึงบุคคลผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ สถานสงเคราะห์ สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานศึกษา มูลนิธิ องค์กรสาธารณประโยชน์ หรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินกิจการเพื่อสาธารณประโยชน์หรือเพื่อการสงเคราะห์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

เพื่อให้การจัดการอาหารส่วนเกินเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย ให้อธิบดีกรมอนามัยจัดให้มีระบบการสุ่มตรวจสอบมาตรฐานอาหารส่วนเกินที่ส่งต่อเพื่อการบริโภคของมนุษย์

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบว่าองค์กรจัดการอาหารส่วนเกินดำเนินการไม่เป็นไปตามมาตรฐานด้านสุขอนามัยหรือความปลอดภัยของอาหาร หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจสั่งให้แก้ไข ปรับปรุง หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน ภายในระยะเวลาที่กำหนด

หมวด ๙

พื้นที่คุ้มครองพิเศษเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน และค่าธรรมเนียมการจัดการขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว

มาตรา ๙๑ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าพื้นที่ใดมีความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวสูง หรือมีกิจกรรมท่องเที่ยวจำนวนมาก จนก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรหรือการจัดการวัตถุไม่ใช้แล้วหรือขยะ หรือมีความเสี่ยงในการรั่วไหลของวัตถุไม่ใช้แล้วหรือขยะเข้าสู่สิ่งแวดล้อมเนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นเกาะหรือหมู่เกาะ เป็นพื้นที่ภูเขาสูง หรือมีความอ่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่คุ้มครองพิเศษเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนได้

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งต้องมีแผนที่แนบท้ายเพื่อแสดงแนวเขต และให้กำหนดมาตรการดังต่อไปนี้

- (๑) การห้าม นำเข้า ใช้ แจก หรือจำหน่ายสิ่งของ ผลิตภัณฑ์ หรือบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยากหรือแพร่กระจายออกสู่หรือตกค้างในสิ่งแวดล้อมได้ง่ายตามรายการที่กำหนด
- (๒) การห้าม ควบคุม หรือจำกัดการจำหน่ายหรือการใช้วัตถุสำหรับใช้ครั้งเดียว
- (๓) การกำหนดวิธีจำเพาะในการเก็บ ขน รวบรวม คัดแยก ขนส่ง และกำจัดวัตถุไม่ใช้แล้วและขยะที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- (๔) การกำกับดูแล ติดตาม และตรวจสอบการใช้มาตรการคุ้มครอง ป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และการเปิดเผยผลการตรวจสอบต่อสาธารณะ
- (๕) ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการกำกับดูแล ประสานงาน และติดตามให้เกิดประสิทธิภาพในการคุ้มครองพื้นที่

มาตรา ๙๒ ในพื้นที่คุ้มครองพิเศษเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนตามมาตรา ๙๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจตราข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว

อัตราค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ โดยต้องไม่เกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในกฎกระทรวง และเพดานอัตราในกฎกระทรวงต้องไม่เกินบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

การตราข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องกำหนดผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียม ผู้มีหน้าที่จัดเก็บและนำส่งค่าธรรมเนียม หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการจัดเก็บ การชำระ การนำส่ง การยกเว้น การลดหย่อน การผ่อนชำระ และการคืนเงิน ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กลางที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เงินค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้ตามมาตรานี้ ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่คุ้มครองพิเศษนั้น โดยไม่อยู่ในบังคับต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมหรือสถานที่พักตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม เป็นผู้มีหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙๒ แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวระบุนายการค่าธรรมเนียมแยกออกจากค่าที่พักให้ชัดเจนในใบเสร็จรับเงิน

ให้ผู้ประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่งมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมก่อนนำส่งเงินที่จัดเก็บได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

อัตราค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บที่อนุญาตให้หักได้ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของเงินค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้

หมวด ๑๐

เงินสมทบการใช้จ่ายสำหรับใช้ครั้งเดียว

มาตรา ๙๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจออกกฎกระทรวงเรียกเก็บเงินสมทบการใช้จ่ายสำหรับใช้ครั้งเดียวเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การบริโภค ลดการแจกจ่ายวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงและลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยกฎกระทรวงนั้นอย่างน้อยให้กำหนดรายการวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวที่จะเรียกเก็บเงินสมทบ ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งจำหน่าย ใช้ หรือให้เปล่าวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวที่มีหน้าที่เรียกเก็บเงินสมทบโดยอาจพิจารณายกเว้นหรือผ่อนปรนให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือผู้ค้าปลีก รายย่อย ฐานการคำนวณเงินสมทบ โดยให้คำนวณเป็นอัตราคงที่ต่อจำนวนหนึ่งชิ้น อัตราเงินสมทบ ซึ่งต้องไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดระยะเวลาในการชำระและนำส่งเงินสมทบ

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดอัตราเงินสมทบให้แตกต่างกันได้ โดยคำนึงถึงคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ผลิตวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวนั้น อาทิ สัดส่วนวัสดุที่มาจากแปรใช้ใหม่หรือทรัพยากรหมุนเวียน ความสามารถในการย่อยสลายทางชีวภาพ รวมทั้งมลพิษหรือปริมาณ ก๊าซเรือนกระจกที่จะเกิดขึ้นจากการกำจัดวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวนั้น

มาตรา ๙๕ เมื่อมีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๙๔ เพื่อเรียกเก็บเงินสมทบการใช้จ่ายสำหรับใช้ครั้งเดียวรายการใด ที่ปกติมีการแจกจ่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยไม่คิดมูลค่า ให้ผู้ประกอบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีหน้าที่เรียกเก็บเงินสมทบการใช้จ่ายสำหรับใช้ครั้งเดียว ณ จุดจำหน่ายหรือจุดบริการ

ผู้บริโภคมีสิทธิปฏิเสธไม่รับหรือไม่ใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียว โดยผู้ประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่งต้องจัดให้มีทางเลือกแก่ผู้บริโภคด้วยการจัดให้มีวัสดุสำหรับใช้ทดแทน หรือยินยอมให้

ผู้บริโภคใช้วัตถุดิบของตนเองบรรจุสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ได้ และห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจปฏิเสธการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการแก่ผู้บริโภคซึ่งประสงค์จะใช้วัตถุดิบของตนเองในกรณีดังกล่าว

การปฏิเสธไม่รับวัตถุดิบสำหรับใช้ครั้งเดียวหรือการใช้วัตถุดิบตามวรรคสอง ย่อมไม่ก่อให้เกิดหน้าที่ในการชำระเงินสมทบตามหมวดนี้

มาตรา ๙๖ เงินสมทบการใช้วัตถุดิบสำหรับใช้ครั้งเดียวตามหมวดนี้ ไม่ถือเป็นรายได้พึงประเมินของของผู้ประกอบธุรกิจและไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจแสดงจำนวนเงินที่เรียกเก็บแยกออกจากราคาสินค้าหรือบริการอย่างชัดเจนในใบเสร็จรับเงินหรือเอกสารหลักฐานการจำหน่าย

มาตรา ๙๗ ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำส่งเงินสมทบการใช้วัตถุดิบสำหรับใช้ครั้งเดียวเข้าสู่กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกโดยรัฐมนตรีกระทรวงว่าการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เงินสมทบที่จัดเก็บได้ตามหมวดนี้ ไม่อยู่ในบังคับต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๙๘ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจรายใดไม่นำส่งเงินสมทบการใช้วัตถุดิบสำหรับใช้ครั้งเดียวหรือนำส่งไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ผู้นำนำส่งเงินให้ถูกต้องครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หากพนักงานกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งจุดห้าต่อเดือนของเงินสมทบที่ต้องนำส่ง และให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจสั่งลงโทษปรับเป็นพินัยตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑๑

ภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน

มาตรา ๙๙ ภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนตามหมวดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนต้นทุนภายนอกด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิ ส่งเสริมการลดการใช้ทรัพยากรใหม่และการเพิ่มสัดส่วนการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน และสนับสนุนการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ทั้งนี้ โดยมีใช้ภาษีเพื่อการจัดหารายได้ทั่วไปของรัฐ

มาตรา ๑๐๐ ภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน ประกอบด้วย

(๑) ภาษีการใช้วัตถุดิบปฐมภูมิ จัดเก็บจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติปฐมภูมิหรือวัตถุดิบปฐมภูมิที่ใช้แล้วหมดไป เพื่อสะท้อนต้นทุนภายนอกด้านสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้เพิ่มการพัฒนากระบวนการใช้ซ้ำและการใช้วัสดุจากกระบวนการแปรรูปใหม่

(๒) ภาษีการสกัดหรือการนำทรัพยากรมาใช้ จัดเก็บจากการสกัด การขุด การเก็บเกี่ยว หรือการนำทรัพยากรปฐมภูมิหรือวัตถุดิบปฐมภูมิมาใช้เป็นวัตถุดิบในกิจการก่อสร้างหรืออุตสาหกรรม

(๓) ภาษีการกำจัด จัดเก็บจากกิจกรรมการจัดการวัตถุไม่ใช้แล้วโดยพิจารณาจากวิธีการกำจัดที่เป็นการฝังกลบ การเผาทำลาย หรือวิธีการกำจัดขั้นสุดท้ายอื่น เพื่อลดปริมาณขยะสุดท้ายและจงใจให้เกิดการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

ให้กรมสรรพสามิตเป็นพนักงานผู้เรียกเก็บภาษีดังกล่าวตามหมวดนี้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดฐานภาษีและอัตราภาษีตามหมวดนี้ โดยอาจกำหนดอัตราให้แตกต่างกันตามประเภท ปริมาณ น้ำหนัก หรือคุณลักษณะของวัสดุ หรือตามความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของวิธีการกำจัดก็ได้ แต่อัตราดังกล่าวต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดอัตราภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิเทียบกับทรัพยากรหมุนเวียน ความสามารถในการนำกลับมาใช้ซ้ำ ซ่อมแซม หรือแปรใช้ใหม่ของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิตของวัสดุหรือวิธีการกำจัดนั้น

มาตรา ๑๐๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยกเว้น หรือลดหย่อน หรือขอคืนภาษีตามหมวดนี้ สำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การใช้วัสดุแปรใช้ใหม่หรือทรัพยากรหมุนเวียน ผลพลอยได้ตามมาตรา ๘๒ หรือวัสดุทุติยภูมิตามมาตรา ๘๓ ในสัดส่วนตามที่กำหนด

(๒) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบเพื่อการใช้ซ้ำ การซ่อมแซม การถอดแยกส่วน หรือมีอายุการใช้งานยาวนานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่มีหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลตามมาตรา ๔๗ เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ

(๓) การใช้วัสดุหรือวัตถุดิบที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำตามเกณฑ์การประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์หรือหลักเกณฑ์อื่นที่กำหนด

(๔) การประกอบกิจการในเขตนิเวศอุตสาหกรรมหมุนเวียนตามมาตรา ๘๔

(๕) กรณีอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๓ รายได้จากภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนให้นำส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน ในจำนวนที่เทียบเท่ากับร้อยละสิบของเงินภาษีที่จัดเก็บได้ในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา เพื่อใช้สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการใช้ทรัพยากรหมุนเวียนและการลดการพึ่งพาทรัพยากรปฐมภูมิ

หลักเกณฑ์ วิธีการจัดสรร และเงื่อนไขการโอนเงินให้แก่กองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด

ในการคำนวณเงินบำรุงกองทุนตามอัตราที่กำหนดในวรรคก่อน หากมีเศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง

มาตรา ๑๐๔ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน ยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นแบบไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินภาษีและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นนำเงินไปชำระให้ถูกต้องพร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มให้ครบถ้วน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี

ในกรณีที่ผู้นั้นจงใจหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสอง ให้อธิบดีกรมสรรพสามิตมีอำนาจแจ้งต่อหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจ เพื่อพิจารณาพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะชำระภาษีครบถ้วน

มาตรา ๑๐๕ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการเสียภาษี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกหมายเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษี ผู้แทน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ กับมีอำนาจส่งบุคคลเหล่านั้นให้นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาตรวจสอบ หรือออกคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวตอบคำถามเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับหมายเรียกหรือคำสั่ง

มาตรา ๑๐๖ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีผู้ใดไม่เห็นด้วยกับผลการประเมินภาษี ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ อธิบดีกรมสรรพสามิต ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี

ให้อธิบดีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอาจขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน โดยต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว

คำวินิจฉัยของอธิบดีให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัย หากผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของอธิบดี ให้มีสิทธิฟ้องต่อศาลภาษีอากรได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

มาตรา ๑๐๗ การอุทธรณ์ต่ออธิบดีหรือการฟ้องคดีต่อศาลไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการชำระภาษี เว้นแต่ผู้อุทธรณ์จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยอธิบดีอาจสั่งให้หาประกันตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๐๘ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา หรือยื่นแบบไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดทำให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียขาดไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระหรือที่ขาดไปนั้น

(๒) ไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งจุดห้าต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวมเบี้ยปรับ แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มิให้เกินจำนวนภาษีที่ต้องชำระ

เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามมาตรานี้อาจลดหรือลดลงได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน กฎกระทรวง และให้ถือว่าเบี้ยปรับและเงินเพิ่มเป็นเงินภาษี

มาตรา ๑๐๙ เพื่อให้ได้รับชำระภาษีค้าง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมี อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีได้โดยมิต้องขอ อำนาจศาล ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับชำระภาษีค้างตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๒ พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๑๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งข้อมูลหรือ ให้ส่งวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

(๒) เข้าไปในอาคาร สถานที่ประกอบการ โรงงาน หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบ การดำเนินงาน การจัดเก็บวัสดุ หรือการจัดการวัตถุไม้ใช้แล้ว ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดใน พระราชบัญญัตินี้

(๓) เข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลในระบบดิจิทัล หรือหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล ของผู้ประกอบการ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของที่มาและสัดส่วนวัสดุหมุนเวียน

(๔) เก็บตัวอย่างวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ในปริมาณที่มากพอเพื่อนำไปวิเคราะห์หรือ ตรวจสอบสัดส่วนวัสดุหมุนเวียนตามมาตรา ๘๓ หรือการปนเปื้อนของสารอันตราย

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) (๓) และ (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีพยานหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่าการกระทำที่จะตรวจสอบนั้น ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อ ประโยชน์ในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการเศรษฐกิจหมุนเวียน

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวอาจกำหนดให้มีการใช้ระบบ อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียง หรือเทคโนโลยีอื่นใด เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ในการปฏิบัติงานด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง บัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑๓
มาตรการปรับเป็นพินัย

มาตรา ๑๑๓ ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

ในกรณีที่การกระทำความผิดทางพินัยเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรี
หรือหน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนั้นเป็น
หลักตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้ดำเนินการปรับเป็น
พินัย เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดแนวทางประสานการดำเนินการเป็นอย่างอื่น

ในการปรับเป็นพินัย ถ้าค่าปรับเป็นพินัยมีอัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวปรับเป็นพินัยก็ได้ แต่ถ้าค่าปรับเป็นพินัยมีอัตราอย่างสูงเกิน
หนึ่งหมื่นบาท ให้การปรับเป็นพินัยกระทำเป็นองค์คณะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่น้อยกว่า
สามคน ทั้งนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับความผิดทางพินัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

มาตรา ๑๑๔ การกำหนดหน่วยงานที่มีอำนาจปรับเป็นพินัย การแบ่งเขตอำนาจ
หน้าที่ และแนวทางการประสานงานในกรณีที่มีการกระทำความผิดคาบเกี่ยวระหว่างหลายหน่วยงาน
ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความ
เชี่ยวชาญของหน่วยงาน ความสะดวกของประชาชน และประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเป็น
สำคัญ

มาตรา ๑๑๕ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) จงใจระบุข้อมูลในหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล หรือบนฉลากสินค้า
อันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๗

(๒) แสดงข้อความหรือข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณาคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อม
อันเป็นเท็จ หรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง

(๓) รายงานผลการจัดการซากผลิตภัณฑ์อันเป็นเท็จเพื่อประโยชน์ในการลดหย่อน
ภาษีหรือรับเงินสนับสนุน

มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าล้านบาท หรือสามเท่าของ
มูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า และในกรณีที่การกระทำ
ดังกล่าวมีลักษณะเป็นความผิดต่อเนื่อง ให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท จนกว่า
จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๑๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ วรรคสอง มีความผิด
ทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๗ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต นำเข้า หรือจำหน่ายวัตถุหรือผลิตภัณฑ์ที่ห้ามผลิตตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง

(๒) จงใจออกแบบหรือจำกัดประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ให้มีอายุการใช้งานสั้นกว่าอายุ การรับประกันความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ ฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง

มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าล้านบาท หรือสามเท่าของ มูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๑๘ นายจ้างหรือผู้ประกอบการธุรกิจผู้ใด ซึ่งมีหน้าที่ตามที่บทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดแต่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่จัดให้มีทางเลือกในไม่รับบรรจุภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภคตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง

(๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง

(๓) ให้บริการหรือใช้วัตถุสำหรับใช้ครั้งเดียวอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง

(๔) ไม่จัดให้มีจุดรับคืนผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง

มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งล้านบาท และในกรณี ที่การกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นความผิดต่อเนื่อง ให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกวันละไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๑๙ ผู้ประกอบการธุรกิจ เจ้าของโครงการก่อสร้าง หรือผู้รับเหมาผู้ใดกระทำ การ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ปฏิบัติตามมาตรการเชิงนิเวศเศรษฐกิจในการก่อสร้างอาคารตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือไม่ดำเนินการคัดแยกวัสดุในอุตสาหกรรมก่อสร้างตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง

(๒) นำของเสียก่อสร้างแบบผสมไปฝังกลบโดยไม่ผ่านการบำบัด หรือไม่จัดทำ เอกสารหลักฐานกำกับการณ์ขนส่งตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง

(๓) ทิ้ง ฝังกลบ หรือเผาขยะหรือวัตถุไม่ใช้แล้วในที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ในทาง การค้า หรือในลักษณะที่เป็นการประกอบกิจการ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๘

(๔) ถอดแยกชิ้นส่วนหรือกำจัดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในเชิง พาณิชยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๖๙

มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งล้านบาท และในกรณีที่ การกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นความผิดต่อเนื่อง ให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกวันละไม่เกินห้าหมื่น บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดนอกจากบุคคลตามมาตรา ๑๑๙ กระทำการทิ้ง ฝังกลบ หรือเผา ขยะหรือวัตถุไม่ใช้แล้วในที่สาธารณะ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ มีความผิดทางพินัย ต้องชำระ ค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๑ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ประกอบการธุรกิจผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ไม่จัดทำแผนป้องกันและลดวัสดุ หรือรายงานข้อมูลปริมาณการใช้วัสดุตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง

(๒) ไม่ขึ้นทะเบียน ไม่เชื่อมโยงข้อมูลหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลตามมาตรา ๗๑ หรือไม่รายงานข้อมูลปริมาณการจำหน่ายหรือนำเข้าผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง

(๓) ไม่รายงานผลการดำเนินงาน ปริมาณการจัดเก็บ และสัดส่วนการนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๘๐

(๔) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๖ วรรคสาม มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๒ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ต้องเข้าสู่ระบบความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตเพื่อนำมาใช้ซ้ำหรือนำมาแปรใช้ใหม่ตามมาตรา ๗๐ ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ออกสู่ตลาดโดยไม่มีการจัดทำสัญญาตัวแทนการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ไม่ใช้แล้วกับองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗๓ หรือยังไม่ได้รับอนุญาตให้จัดการซากผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ด้วยตนเองตามมาตรา ๗๖ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าล้านบาท หรือสามเท่าของมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า และปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๓ ผู้ใดจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์เพื่อเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ผลิต โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗๓ มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าล้านบาท หรือสามเท่าของมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๒๔ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสามล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๕ ผู้ประกอบการธุรกิจผู้ใดมีหน้าที่เรียกเก็บและนำส่งค่ามัดจำ ค่าธรรมเนียมหรือเงินสมทบ กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เรียกเก็บค่ามัดจำตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง

(๑) ไม่เรียกเก็บหรือนำส่งค่าธรรมเนียมการจัดการขยะตามมาตรา ๙๓

(๒) ไม่เรียกเก็บหรือนำส่งเงินสมทบการใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวตามมาตรา ๙๕ หรือมาตรา ๙๗

มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินที่ต้องเรียกเก็บหรือนำส่ง และอาจถูกเสนอให้หน่วยงานที่มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ หากยังมีการฝ่าฝืนต่อเนื่อง

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๗ ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีหน้าที่บริหารจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดอาหารส่วนเกินหรือขยะอาหารตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่งผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๘ องค์กรจัดการอาหารส่วนเกินที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๘๙ องค์กรใดไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหารตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๙๐ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่คุ้มครองพิเศษเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนซึ่งออกตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๓๐ ในกรณีที่การกระทำความผิดทางพินัยตามหมวดนี้เป็นการกระทำของนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นมีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๘ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๒ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้จัดตั้งสำนักงานกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน ให้กรมควบคุมมลพิษทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการและบริหารจัดการกองทุนไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียนตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หน่วยงานตามวรรคหนึ่งดำเนินการจัดตั้งสำนักงานกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้ครอบคลุมถึงการจัดทำระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การพัสดุ และการเงินของกองทุน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ข้าราชการหรือพนักงานในกรมควบคุมมลพิษซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบ มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานกองทุนเป็นการชั่วคราว โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ และให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือสวัสดิการตามสังกัดเดิม

มาตรา ๑๓๓ ในวาระเริ่มแรก การจัดทำแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์ วัสดุ หรือบรรจุภัณฑ์เป้าหมายตามมาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการเร่งรัดดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับกลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมาย ดังต่อไปนี้ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบภายในสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

- (๑) บรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก
- (๒) ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- (๓) ยานยนต์ ยางรถยนต์ และแบตเตอรี่
- (๔) ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- (๕) วัสดุก่อสร้างและวัสดุจากการก่อสร้างและรีไซเคิล

ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการที่จะประกาศกำหนดกลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมายอื่นเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๑๓๔ การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และให้ขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๓๕ ในวาระเริ่มแรก ให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการประสานงานเพื่อจัดสรรเงินจากกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ เพื่อเป็นเงินทุนประเดิมและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๑๘ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ในระยะเริ่มแรกที่กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียนยังไม่มีรายได้จากการจัดเก็บเงินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นเงินทุนประเดิมเพื่อให้กองทุนสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเบื้องต้นได้

มาตรา ๑๓๖ มาตราการเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินสมทบการใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวตามมาตรา ๙๕ และการเสียภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนตามมาตรา ๙๙ ให้เริ่มมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้ขยายระยะเวลาการเริ่มมีผลใช้บังคับตามวรรคหนึ่งออกไปอีกสองปี เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีระยะเวลาในการปรับปรุงกระบวนการผลิตและระบบบัญชีให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรา ๑๓๗ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยวตามมาตรา ๙๒ ให้เริ่มดำเนินการได้เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่แผนแม่บทการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนตามมาตรา ๓๕ ประกาศใช้

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะจัดเก็บค่าธรรมเนียม ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับท้องถิ่น และตราข้อบัญญัติท้องถิ่นให้แล้วเสร็จ โดยให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรทางวิชาการในการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๑๓๘ หน้าที่ของผู้ผลิตและผู้นำเข้าเกี่ยวกับหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัลตามมาตรา ๗๑ และหน้าที่ในการจัดหาอะไหล่หรือคู่มือการซ่อมแซมตามมาตรา ๖๐ ให้เริ่มมีผลใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์บางประเภทตามลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยต้องมีระยะเวลาเตรียมความพร้อมไม่น้อยกว่าสองปีแต่ไม่เกินสี่ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

คำอธิบายร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจหมุนเวียน พ.ศ.

๑. ภาพรวมและวัตถุประสงค์

ร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจหมุนเวียน พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรการบังคับและมาตรการส่งเสริมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคจากระบบเศรษฐกิจเชิงเส้น (ผลิต-ใช้-ทิ้ง) ไปสู่ระบบที่เน้นการหมุนเวียนทรัพยากรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

ร่างพระราชบัญญัตินี้ประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน ๑๓๘ มาตรา แบ่งออกเป็น ๑๓ หมวด และบทเฉพาะกาล

๒. สาระสำคัญรายหมวด

๒.๑ ส่วนนำ (มาตรา ๑ - มาตรา ๕)

กำหนดชื่อ วันบังคับใช้ ขอบเขตการใช้บังคับ บทนิยาม และกำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ - มาตรา ๗)

กำหนดความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติ และรับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ สิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่มีสุขภาพที่ดี สิทธิของผู้บริโภคในการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สิทธิของบุคคลในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปลอดภัย เสรีภาพของผู้ผลิตในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการกำหนดเนื้อหาแห่งสิทธิที่มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติรับรองให้ชัดเจนขึ้นแล้ว ยังมีสถานะเป็นสิทธิและเสรีภาพที่รับรองขึ้นโดยกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ และความหมายเชิงสัญลักษณ์และมีให้มีการออกกฎซึ่งมีสาระเป็นการละเมิดหรือจำกัดสิทธิดังกล่าว โดยจะมีการกำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดผลเชิงบังคับในหมวดต่าง ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ ได้กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานรัฐในการสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และส่งเสริมการวิจัยนวัตกรรม โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ

กำหนดเจตนารมณ์และหลักกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR - Extended Producer Responsibility) หมายความว่าผู้ผลิตรับผิดชอบทางตรงหรือทางอ้อมในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เมื่อสิ้นสุดการใช้งานผลิตภัณฑ์นั้น และหมายความรวมถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หลักลำดับการจัดการขยะ (Waste Hierarchy) การจัดการขยะให้เลือกใช้วิธีการหลีกเลี่ยงการใช้ทรัพยากรหรือวัสดุที่จะเกิดเป็นขยะ หากไม่สามารถกระทำได้ จึงให้เลือกริธีในลำดับถัดไป ได้แก่ การนำกลับมาใช้ซ้ำ (reuse) การแปรใช้ใหม่ และการฝังขยะอินทรีย์เป็นปุ๋ยในดิน การนำไปใช้ประโยชน์ด้วยวิธีอื่น รวมถึงการนำไปเป็น

เชื้อเพลิงในการผลิตพลังงาน และสุดท้ายหากกำจัดด้วยวิธีอื่นมิได้ จึงดำเนินการด้วยการฝังกลบหรือเก็บรักษาไว้โดยวิธีอื่น และหลักป้องกันและการลดปริมาณขยะ (Waste Prevention, Source Reduction) ให้ลดและป้องกันสารพิษจากขยะ ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์การผลิต และการแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการสนับสนุนให้นำกลับมาใช้ใหม่

๒.๓ หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ (มาตรา ๘ – มาตรา ๑๖)

กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายจัดทำแผนแม่บท อนุมัติแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์ กำหนดหลักเกณฑ์แพลตฟอร์มดิจิทัล และติดตามประเมินผล โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมาจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมอย่างน้อยกี่หนึ่ง

๒.๔ หมวด ๓ กองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน (มาตรา ๑๗ – มาตรา ๓๓๓)

จัดตั้งกองทุนเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นนิติบุคคล มีแหล่งเงินจากเงินสมทบค่าปรับ เงินอุดหนุน การจัดสรรจากภาษีเศรษฐกิจหมุนเวียน และดอกผลของกองทุน เพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน การวิจัยพัฒนา ระบบมัดจำคืนเงิน และการจัดการอาหารส่วนเกินและกิจกรรมอื่นตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยมีกองทุนบริหารผ่านคณะกรรมการบริหารและสำนักงานกองทุนสามารถลงทุนหาผลประโยชน์ได้ภายใต้กรอบความเสี่ยงต่ำ และต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

๒.๕ หมวด ๔ แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ (มาตรา ๓๔ – มาตรา ๔๓)

กำหนดให้มีแผนเพื่อเป็นกรอบและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ได้แก่

- ๑) แผนแม่บทการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน มีผลใช้บังคับรายหกปี พร้อมกำหนดดัชนีชี้วัด ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการลดการใช้ทรัพยากรและขยะพร้อมจัดทำ
- ๒) แผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์
- ๓) แผนจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร
- ๔) แผนเศรษฐกิจหมุนเวียนระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ที่มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐในการจัดทำงบประมาณ โดยมีระบบติดตามประเมินผล การรายงานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และการใช้เกณฑ์ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๒.๖ หมวด ๕ ระบบข้อมูลดิจิทัล (มาตรา ๔๔ – มาตรา ๕๐)

กำหนดให้จัดตั้งแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนแห่งชาติ เป็นระบบกลางในการรวบรวม เชื่อมโยง วิเคราะห์ และบริหารจัดการข้อมูลตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์และวัสดุ ใช้รองรับการขึ้นทะเบียนผู้ผลิต ผู้เก็บรวบรวมวัสดุ และองค์กรจัดการอาหารส่วนเกิน การดำเนินการตามระบบความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต และการเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของประเทศ รวมทั้งรองรับหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล เพื่อส่งเสริม

ความโปร่งใส การตรวจสอบย้อนกลับ การให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจที่มีข้อมูลครบถ้วน และกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกข้อมูลสาธารณะกับข้อมูลความลับทางการค้าและมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของข้อมูล

๒.๗ หมวด ๖ การลดปริมาณการบริโภควัสดุและการลดการสร้างขยะ (มาตรา ๕๑ - มาตรา ๖๒)

กำหนดมาตรการควบคุมการผลิต การนำเข้า การจำหน่าย และการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อลดการใช้วัสดุและวัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียว รวมทั้งห้ามการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีอายุการใช้งานสั้นเกินสมควร กำหนดหน้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจในการลดปริมาณวัสดุ เพิ่มการใช้วัสดุทุติยภูมิ และออกแบบอาคารเชิงนิเวศเศรษฐกิจ รับรองสิทธิผู้บริโภคในการเข้าถึงข้อมูลด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนบนฉลากและระบบดิจิทัล ห้ามการโฆษณาด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง และกำหนดสิทธิในการได้รับการซ่อมแซมผลิตภัณฑ์และการขอรับสินค้าโดยไม่รับบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนมาตรการให้สถานประกอบการลดและจำกัดการใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียวภายในสถานที่ให้บริการ

๒.๘ หมวด ๗ การจัดการวัสดุไม่ใช้แล้ว (มาตรา ๖๓ - มาตรา ๘๖)

กำหนดให้การจัดการวัสดุไม่ใช้แล้วดำเนินการตามหลักลำดับขั้นของการจัดการขยะ ครอบคลุมการคัดแยก การกำจัด ระบบความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) และกลไกทางเศรษฐศาสตร์ เช่น ระบบมัดจำคืนเงิน การกำหนดเขตนิเวศอุตสาหกรรมหมุนเวียน การสิ้นสุดสถานะการเป็นของเสียและตลาดวัสดุทุติยภูมิ

๒.๙ หมวด ๘ - หมวด ๑๐ มาตรการเฉพาะ มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ และภาษี (มาตรา ๘๗ - มาตรา ๑๐๙)

กำหนดมาตรการลดและจัดการอาหารส่วนเกิน พื้นที่คุ้มครองพิเศษ เพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน เงินสมทบการใช้วัสดุสำหรับใช้ครั้งเดียว และภาษีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งประกอบด้วยภาษีการใช้วัสดุตีปฐุมภูมิ ภาษีการสกัดหรือการนำทรัพยากรมาใช้ และภาษีการกำจัด เพื่อสะท้อนต้นทุนภายนอกด้านสิ่งแวดล้อมและสร้างแรงจูงใจในการปรับพฤติกรรม

๒.๑๐ หมวด ๑๑ - หมวด ๑๒ พนักงานเจ้าหน้าที่และมาตรการปรับเป็นพินัย (มาตรา ๑๑๓ - มาตรา ๑๓๐)

กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และบทลงโทษเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยโดยไม่มีกำหนดโทษทางอาญา โดยได้กำหนดอัตราค่าปรับให้เหมาะสมกับประโยชน์ทางเศรษฐกิจซึ่งผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะได้รับ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการป้องปรามการกระทำผิด

๒.๑๑ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๓๑ - มาตรา ๑๓๘)

กำหนดกลไกช่วงเปลี่ยนผ่าน ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการและสำนักงานกองทุน การเร่งจัดทำแผนปฏิบัติการรายผลิตภัณฑ์ การจัดหาทุนประเดิมให้กองทุน

และกรอบระยะเวลาในการออกกฎหมายลำดับรองและการเริ่มใช้มาตรการด้านเงินสมทบ ภาษี ค่าธรรมเนียมท่องเที่ยว และหน้าที่เกี่ยวกับหนังสือเดินทางผลิตภัณฑ์ดิจิทัล ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อเปิดโอกาสให้ภาครัฐและภาคธุรกิจปรับตัว

๓. การวิเคราะห์ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

๓.๑ ความสอดคล้องกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติที่สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรอง ดังนี้

สิทธิ/เสรีภาพที่รับรอง	มาตราในร่าง พ.ร.บ.	มาตราในรัฐธรรมนูญ
สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่มีสุขภาวะที่ดี	มาตรา ๗ (๑)	มาตรา ๔๓
สิทธิผู้บริโภคในการเข้าถึงข้อมูลผลิตภัณฑ์	มาตรา ๗ (๒)	มาตรา ๔๖
สิทธิในการเลือกสินค้าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	มาตรา ๗ (๓)	มาตรา ๔๖
เสรีภาพในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์	มาตรา ๗ (๕)	มาตรา ๔๐
สิทธิในการซ่อมแซม	หมวด ๖ ส่วนที่ ๒	มาตรา ๔๖
สิทธิชุมชนในทรัพยากรธรรมชาติ	มาตรา ๗ (๑), หมวด ๙	มาตรา ๔๓

๓.๒ ความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดกลไกและเครื่องมือให้รัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญได้อย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑) มาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญ (หน้าที่ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค)

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดกลไกด้านการจัดการผลิตภัณฑ์ การจัดการขยะ และขยะอาหาร พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจและผู้บริโภคในการคัดแยก ส่งคืน และจัดการขยะอย่างเหมาะสม เพื่อให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงความเชื่อมโยงระหว่างการบริโภคสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงต่อโรคและอันตรายต่อสุขภาพ

๒) มาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญ (หน้าที่ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ)

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดมาตรการลดการใช้ทรัพยากรปฐมภูมิ ส่งเสริมการหมุนเวียนทรัพยากร และกำหนดพื้นที่คุ้มครองพิเศษ

๓) มาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญ (หน้าที่ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม)

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดหน้าที่รัฐในการให้ความรู้ ฝึกอบรม ส่งเสริมการวิจัย และสร้างความตระหนักรู้ด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๔) มาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญ (หน้าที่ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค)

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดมาตรการด้านการเปิดเผยข้อมูลและการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์และบริการ ทั้งการแสดงผลที่สำคัญบนฉลากหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และการห้ามการกล่าวอ้างด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นเท็จหรือ

เกินความจริง เพื่อให้รัฐสามารถคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคด้านข้อมูลและความปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ ความสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญที่กำหนดหลักเกณฑ์การตรากฎหมาย ดังนี้

๑) เป็นการตรากฎหมายเฉพาะเท่าที่จำเป็น โดยมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้เนื่องจากกฎหมายที่มีอยู่ไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมการจัดการทรัพยากรตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์

๒) การกำหนดเนื้อหาชัดเจน มีการกำหนดบทนิยามเพื่อให้ชัดเจน และมีกลไกการบังคับใช้อย่างชัดเจน

๓) ไม่เป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร เนื่องจากในแต่ละมาตรการได้กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย การกำหนดระยะเวลาการใช้บังคับถัดจากวันประกาศให้ใช้มาตรการเป็นระยะเวลาที่เพียงพอแก่การปรับตัว การคำนึงถึงศักยภาพของภาคธุรกิจและความสามารถในการแข่งขัน และยังได้กำหนดมาตรการส่งเสริม และให้มีกองทุนซึ่งให้เงินอุดหนุนหรือกู้ยืมเพื่อสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ

๔) มีการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง: มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายภาคส่วนอย่างครบถ้วน ตามที่ปรากฏในรายงานการประเมินผลกระทบจากร่างกฎหมาย (ปรากฏตามเอกสารแนบ)

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การตราพระราชบัญญัตินี้คาดว่าจะก่อให้เกิดผลดีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ลดปริมาณขยะที่ต้องกำจัดขั้นสุดท้าย ลดมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก และคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากผลกระทบของการจัดการขยะที่ไม่ถูกต้อง

๒) ด้านเศรษฐกิจ

เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการนำเข้าทรัพยากรปฐมภูมิ สร้างอุตสาหกรรมการซ่อมแซม การแปรใช้ใหม่ และการผลิตซ้ำ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดโลก

๓) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

เพิ่มความโปร่งใสของข้อมูลผลิตภัณฑ์ เสริมสร้างสิทธิในการซ่อมแซม และส่งเสริมการเข้าถึงสินค้าที่มีอายุการใช้งานยาวนานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔) ด้านการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ โดยเฉพาะเป้าหมายที่ ๑๒ ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๕. บทสรุป

ร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจหมุนเวียน พ.ศ. เป็นกฎหมายที่มีหลักการสอดคล้องกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งในด้านการรับรองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิผู้บริโภค และเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และด้านการกำหนดกลไกให้รัฐปฏิบัติหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คุ้มครองสุขภาพประชาชน และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การตรากฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกฎหมายที่สมควรเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาต่อไป